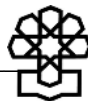

ویژه‌نامه تا انتخاب یازدهم (۴)
رهنمودهای امام خمینی (ره) و مقام
معظم رهبری درباره انتخابات
ریاست‌جمهوری

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۱	مقدمه
۳	رهنمودهای امام خمینی (ره)
۶	الف) ضرورت شرکت مردم در انتخابات و تعیین‌کنندگی رأی مردم
۱۳	ب) ترفندهای دشمنان برای کمرنگ کردن انتخابات
۱۷	ج) ویژگی‌های رئیس‌جمهور مطلوب
۲۱	د) رعایت اخلاق اسلامی
۲۳	رهنمودهای مقام معظم رهبری
۲۶	الف) تعیین‌کنندگی رأی مردم و مردم‌سالاری واقعی
۲۹	ب) رهبری یک رأی بیشتر ندارد
۳۰	ج) دمکراسی غربی، دمکراسی صوری
۳۲	د) تفاوت مردم‌سالاری دینی با دمکراسی غربی
۳۳	هـ) انتخابات، مظهر اقتدار ملی و عامل پایداری ملت ایران در برابر دشمنان
۴۱	و) انتخاب فرد اصلح با اختیارات وسیع در اداره کشور
۴۳	ز) ترفندهای دشمن برای کمرنگ کردن انتخابات
۴۹	ح) حضور سلايق مختلف در انتخابات
۵۰	ط) رقابت سالم
۵۱	ی) توصیه به نامزدهای ریاست‌جمهوری
۵۶	ک) ویژگی‌های رئیس‌جمهور مطلوب
۶۰	ل) توصیه به مسئولان انتخابات
۶۱	نتیجه‌گیری

ویژه‌نامه تا انتخاب یازدهم (۴) رهنمودهای امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری درباره انتخابات ریاست‌جمهوری

چکیده

با عنایت به برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری در ۲۴ خردادماه سال جاری توجه به رهنمودهای رهبر کبیر انقلاب و مقام معظم رهبری در این زمینه بسان چراغ راه و هدایت‌کننده مسیر ضروری است. لذا در این نوشتار این رهنمودهای ارزشمند ذیل موضوعاتی مانند: ضرورت شرکت در انتخابات و تعیین‌کنندگی رأی مردم، ویژگی‌های رئیس‌جمهور مطلوب، اهمیت حضور سلايق مختلف و رقابت سالم و ترندهای دشمنان برای کمرنگ کردن انتخابات و... بیان شده است.

مقدمه

مسئله انتخابات از مهمترین و اساسی‌ترین ارکان یک نظام سیاسی، است. انتخابات روشی است که براساس آن حکومت‌ها از طرف ملت‌ها به رسمیت شناخته می‌شوند و اعضای مهم و اجرایی ساختار سیاسی حکومت توسط مردم از طریق شیوه‌های مستقیم یا غیرمستقیم برای نگهداری و حفظ آرمان‌ها و اهداف جامعه به مسئولیت گمارده و عهده‌دار امور مملکت می‌شوند. انتخابات در نظام‌های مردم‌سالار شیوه

معمول تغییر در هیئت حاکمه و انتقال قدرت است و الزاماً بعد از تجلی اراده مردم از طریق صندوق‌های رأی سیاست‌های رایج یا تأیید یا مورد تعدیل و یا تحول قرار می‌گیرد. در واقع انتخابات به‌عنوان ابزاری که می‌تواند سهم مردم را در حاکمیت نظام سیاسی و اجتماعی تعیین و محقق سازد در رأس همه امور قرار می‌گیرد تا بتواند به آن نظام وجهه‌ای دمکراتیک و مردم‌سالار بخشد.

جمهوری اسلامی ایران، نظامی است که با تکیه بر حضور و مشارکت مردم شکل گرفت و ادامه یافت. امام خمینی (ره) با اتکا به «خدا و مردم» انقلاب را رهبری و الگوی نوین حکومت دینی را بر پایه نظریه «مردم‌سالاری دینی» با عنوان «جمهوری اسلامی» به مردم پیشنهاد کرد و با آرای عمومی، نظام جدید مستقر شد. بر این اساس نظام جمهوری اسلامی بر مشارکت عمومی شهروندان در تعیین سرنوشت خویش اصرار دارد و رمز اقتدار ملی را در اصول مشارکت عمومی و همبستگی ملی می‌داند. براساس اصل ششم قانون اساسی «امور کشور باید به اتکای آرای عمومی اداره شود، از راه انتخابات، انتخاب رئیس‌جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای شوراهای نظایر اینها، یا از راه همه‌پرسی در مواردی که در اصول دیگر این قانون تعیین می‌گردد». با توجه به این اصل، در جمهوری اسلامی ایران، اداره حکومت و قانونگذاری در چارچوب اصول قانون اساسی با اداره و نظر ملت تعیین می‌شود و برگزاری انتخابات در حقیقت تبلور اراده و خواست مردم است، براساس ضوابط مشخص شده در قانون اساسی مردم با حضور خود در صحنه انتخابات، رئیس‌جمهور انتخاب می‌کنند و به این ترتیب حق و سهم خود را در اداره کشور به یک فرد که او را از هر جهت مناسب و همسو با خواسته‌های خود تشخیص دادند، تفویض می‌کنند.

تأکید بر حضور و نقش اساسی مردم از نخستین سال‌های انقلاب اسلامی توانست اقتدار و مشروعیت نظام اسلامی را تثبیت کند و در طول ۳۵ سال از گذشت انقلاب بیش از ۳۰ انتخابات در عرصه‌ها و زمینه‌های مختلف رأی و نظر مردم را در ساختارهای کلان حکومتی به عرصه کشانده است و این به عنوان یکی از مهمترین ستون و پایه‌های نظام از جانب امام خمینی (ره) همیشه تأکید شده است. مقام معظم رهبری نیز در راستای اهداف امام خمینی (ره) و بنیانگذار جمهوری اسلامی همواره این مسئله را از مسائل حیاتی نظام خوانده‌اند. کثرت بیانات ایشان درخصوص موضوع انتخابات آن هم از وجوه مختلف نشان‌دهنده حساسیت و اهمیت ویژه این موضوع در نظام جمهوری اسلامی است.

اکنون در آستانه برگزاری یازدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری با توجه به اهمیت مشارکت عمومی در صحنه انتخابات و همبستگی ملی، بازخوانی و مطالعه بیانات بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و رهبر معظم انقلاب اسلامی در مورد انتخابات ریاست‌جمهوری که به مناسبت‌های مختلف برای مردم ایراد شده، لازم و ضروری به نظر می‌رسد.

رهنمودهای امام خمینی (ره)

در نظر امام حکومت جمهوری اسلامی مبتنی بر رجوع به آرای عمومی مردم است.^۱ به نظر ایشان مردم در انتخاب رئیس‌جمهور کاملاً آزاد هستند و خود آنان باید

رئیس‌جمهور را انتخاب کنند و اهمیت انتخاب رأی مردم برای امام تا حدی است که ایشان معتقد است مردم در انتخاب خود خطا نمی‌کنند و وقتی کسی را برای سرنوشت مملکت خود انتخاب می‌کنند قهراً انسان صالح و درستی را انتخاب می‌کنند.^۱

به نظر ایشان روز انتخاب رئیس‌جمهور برای کشور روز سرنوشت‌سازی است، زیرا در آن روز کسی انتخاب می‌شود که زمام امور کشور را به دست گرفته و در تعیین تقدیرات کشور مؤثر است. از این رو توقع امام آن بود که مردم هیچ سستی و بی‌تفاوتی در این امر مهم و حیاتی کشور از خود نشان نداده و با شور و شغف در آن شرکت کنند. به نظر امام شرکت مردم در انتخابات از آن جهت اهمیت دارد که سرنوشت کشور و اسلام به شرکت انتخابات مردم وابسته است^۲ و عدم شرکت مردم در انتخابات ریاست‌جمهوری باعث می‌شود که به اسلام صدمه وارد شود چون مسئله سپردن یک مملکت به دست کسی است که اگر شایسته آن مقام نباشد، تباهی کشور را به دنبال خواهد داشت.^۳ از این رو به نظر ایشان شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری نه فقط یک وظیفه اجتماعی و ملی است، بلکه یک وظیفه شرعی، اسلامی و الهی است که شکست در آن، شکست جمهوری اسلامی است که حفظ آن بر جمیع مردم از بزرگ‌ترین واجبات و فرایض است.^۴ به نظر ایشان همان‌طور که هر مکلفی باید نماز بخواند، همان‌طور باید سرنوشت خودش را تعیین کند.^۵

۱. همان.

۲. همان، ج ۱۲، صص ۱۲۶-۱۲۸.

۳. همان، ج ۱۵، صص ۱۵-۲۰.

۴. همان، صص ۲۵۰-۲۵۱.

۵. همان، ص ۲۸.

به نظر امام قدرت‌های بزرگ امروز لمس کرده‌اند که سیلی محکمی از اسلام خورده‌اند. از این رو به هر حيله‌ای دست می‌زنند که پایه‌های جمهوری اسلامی را متزلزل کنند و برای رسیدن به مقاصد خود، از هر فرصتی بهره‌برداری نمایند و نگذارند مردم در این امر حیاتی که سرنوشت کشور بدان وابسته است شرکت کنند.^۱ به نظر ایشان آمریکا و صهیونیسم از طریق وسایل ارتباط جمعی سعی می‌کنند با شکست ایران در انتخابات، ایران را مورد حمله خود قرار داده و با محو اسلام، حکومت سلطنتی یا جمهوری دمکراتیک خلق برقرار کنند و کشور ایران را تا ابد مورد چپاول خود قرار دهند ولی شرکت گسترده مردم در انتخابات همواره کاخ‌های تخیلی آنان را فرو می‌ریزند.^۲

به نظر امام کسی که می‌خواهد زمام امور کشور را به دست گیرد باید دارای شرایط و ویژگی‌های زیر باشد:

- لایق مقام ریاست جمهوری باشد،
- دارای صفات تعیین شده برای رئیس‌جمهور در قانون اساسی باشد،
- کسی که از همه متعهدتر باشد، نه غرب‌زده باشد، نه شرق‌زده،
- دلسوز به ملت و خدمتگزار به آن باشد،
- در رژیم سابق هیچ گاه وارد نشده باشد و با اجانب پیوند نداشته باشد،
- شخصی متعهد به اسلام و معتقد به قوانین اسلام باشد،

۱. همان، صص ۲۵۰-۲۵۱.

۲. همان، صص ۲۷۸-۲۸۰.

- در مقابل قانون اساسی خاضع باشد،

- نسبت به اصل یکصد و دهم قانون اساسی که راجع به ولایت فقیه است،

اعتقاد داشته باشد و نسبت به او وفادار باشد.

در ادامه رهنمودهای بنیانگذار جمهوری اسلامی که در مناسبت‌های مختلف در قالب سخنرانی یا بیانیه برای مردم ارائه شده در قالب چهار محور کلی «ضرورت شرکت مردم در انتخابات و تعیین‌کنندگی رأی مردم، ترفندهای دشمنان، ویژگی‌های رئیس‌جمهوری مطلوب و رعایت اخلاق اسلامی»، برای بهره‌گیری از این نکات آموزنده در انتخابات پیش‌رو ارائه می‌شود:

الف) ضرورت شرکت مردم در انتخابات و تعیین‌کنندگی رأی مردم

این بخش از سخنان امام خمینی (ره) در قالب دو محور است:

۱. اولاً مردم در انتخابات رئیس‌جمهور خود آزاد هستند. هرچند رهبری ممکن است

رأی خود را علناً به مردم بگوید اما آنها آزاد هستند به هرکس که بخواهند رأی بدهند.

۲. از طرف دیگر شرکت مردم در انتخابات یک تکلیف شرعی است چون سرنوشت

اسلام و کشور به شرکت مردم در انتخابات وابسته است. به نظر ایشان اگر کسی در

رأس امور قرار گیرد و شایسته این مقام نباشد کشور را به تباهی می‌کشاند.

- برنامه ما این است که رجوع کنیم به آرای عمومی، به آرای مردم. قوای

انتظامی را کنار بگذاریم، خود مردم را، محول کنیم تنظیم انتخابات را به دست خود

جوان‌های مردم. در هر شهری جوان‌ها خودشان که قوای انتظامی، شهربانی،

شهرداری همه کنار بروند. آن کسی که دخالت می‌خواهد بکند برای حفظ صندوق آرا

و امثال ذلک، خود ملت باشد. در هر شهری به حسب اقتضای آن شهر عده‌ای را معتمدین آن شهر، مطلعین و دلسوزها برای مملکت، عده‌ای را تعیین کنند که نظارت کنند در این حفاظت کنند این صندوق‌ها را و نظارت کنند آرا را.^۱

- مردم یکی را تعیین کنند برای اینکه رئیس جمهور باشد، ما هم رأیمان را علناً به مردم اظهار می‌کنیم که آقا آنکه من می‌خواهم این است، شما میل دارید به این رأی بدهید، میل دارید هم خودتان آزادید. قهراً مردم وقتی آزاد هستند یک نفر صالح را انتخاب می‌کنند و آرای عمومی نمی‌شود خطا بکند. یک وقت یکی می‌خواهد یک کاری بکند اشتباه می‌کند، یک وقت یک مملکت ۳۰ میلیونی نمی‌شود اشتباه بکند. کسی بگوید خوب لعل یک آدم غلطی را گذاشتند، اگر غلطی را گذاشتند، قدم اول را که برداشت همین ملت عزلش می‌کنند تمام می‌شود. ما می‌گوییم که باید رئیس یک مملکتی را خود ما، خود جمعیت، خود ملت تعیین کند. قهراً وقتی که یک ملتی می‌خواهد یک کسی را برای سرنوشت مملکت خودش تعیین کند، این یک آدم صحیح را تعیین می‌کند نه یک آدم فاسدی را و قهراً اشتباه در ۳۰ میلیون جمعیت نخواهد شد.^۲

- اینجانب از ملت شریف ایران تقاضا می‌کنم که در این امر مهم حیاتی، سستی و بی‌تفاوتی از خود نشان ندهند و انتظار دارم همان طوری که با شور و شعف به پای صندوق‌های رأی برای تصویب جمهوری اسلامی رفتند، در این امر نیز با جدیت و علاقه به اسلام، شرکت کنند که خداوند متعال با آنان است و پیروزی نصیب ملت

۱. همان، ج ۵، صص ۳۲۲-۳۲۳، ۱۰/۱۰/۱۳۵۷.

۲. همان.

شریف مسلمان است.^۱

- یکی اینکه فردا همه ملت بی‌استثنا به پای صندوق‌ها بروند. بی‌عنایتی نکنند به یک مطلبی که کشور آنها به آن احتیاج دارد. سرنوشت ملت و اسلام به او بسته است. همچو نباشد که اگر یک کسی مثلاً میل داشت رئیس‌جمهور بشود و حالا احتمال می‌دهد که نشود، کنار برود. یا اشخاصی که با او رفیق هستند کنار بروند و رأی ندهند. بهتر این است که آنهایی که می‌دانند که نمی‌شوند، آنها متصل بشوند به بعضی آنهایی که می‌دانند می‌برند. تا اینکه انشاءالله یک رأی کافی تحقق پیدا کند و ما سرشکسته نشویم به اینکه ملت اعتنایی به این مسائل ندارد. اعتنایی به سرنوشت خودش و سرنوشت اسلام ندارد. همه با هم به پای صندوق بروید.^۲

- چند روز دیگر مسئله انتخاب رئیس‌جمهور است. باید همه شما با تمام جدیت در این، همه اشخاصی که در هرجا هستند، اهل علمی که در هرجا هستند، با کمال جدیت، مردم را دعوت کنند به دخالت. دخالت کنند در مسئله، حاضر بشوند. اگر شماها حاضر نشوید و یک رئیس‌جمهوری مثل سابق برایتان بتراشند و بازی بدهند همه‌مان را، همه‌مان مسئول هستیم. اگر شما از صحنه خارج بشوید و آنها خودشان وارد بشوند و یک وقت یک نفری را رئیس‌جمهور کنند که تباه کند این کشور را، چنانچه تباه کردند، همه‌مان مسئولیم. شما، آن آقایی که در آن ده با دویست نفر جمعیت زندگی می‌کند و آن آقایی که در آن شهر با دو میلیون یا چهار میلیون یا پنج میلیون جمعیت زندگی می‌کند، همه مسئولیم، علی‌السواء مسئولیم. همه

۱. همان، ج ۱۲، ص ۱۲.

۲. همان، صص ۱۲۶-۱۲۸، ۱۳۰۸/۱۱/۴.

باید مردم را دعوت کنیم به اینکه در انتخاب رئیس جمهور بی تفاوت نباشند، بروند در پیش صندوق‌ها، رأی بدهند.^۱

- نگوئید که دیگران رأی می‌دهند. من هم باید رأی بدهم، تو هم باید رأی بدهی، آن روستایی هم که در کنار مزرعه خودش کار می‌کند باید رأی بدهد، تکلیف است. این یک تکلیف الهی است. این هم یک چیزی حساب نکنید که خوب، دیگران هستند، من چه می‌کنم؟ خیر.^۲

- ما مکلفیم به اینکه در امور دخالت کنیم. ما مکلفیم در امور سیاسی دخالت کنیم، مکلفیم شرعاً، همان‌طور که پیغمبر می‌کرد، همان‌طور که حضرت امیر می‌کرد. در این ایام، که اعلان می‌کنند مسئله انتخاب رئیس جمهور [را]، آن اشخاصی که در حوزه‌ها هستند، باید دست از کارها بردارند و راه بیافتند توی شهرها و دهات و روستاها و آنجاهای دورافتاده و کمک کنند و اگر نکنند، فردا مسئولند پیش خدا و اگر مسامحه کنند، فردا مسئولند پیش خدا. مردم را دعوت کنند به دخالت در امور، به انتخاب یک رئیس جمهور صحیح، کمک کنند برای رساندن صندوق‌ها به روستاهای دورافتاده. اگر شما نکنید، آنهایی که بر ضد شما هستند، می‌کنند این کار را، تبلیغ می‌کنند آنجاها. شماها مبلغ اسلام هستید.^۳

- امروز تبلیغ اسلام برای حفظ خود اسلام. تبلیغ این است که رئیس‌جمهورتان را خودتان تعیین کنید. اهمیت این همان اهمیتی است که اسلام

۱. همان، ج ۱۵، صص ۱۰-۱۵، ۱۳۶۰/۴/۱۰.

۲. همان، صص ۱۵-۲۰، ۱۳۶۰/۴/۱۰.

۳. همان.

دارد. یک نفری که وارد بشود و در رأس امور واقع بشود و خدای نخواستہ فاسد از کار در آید، یک کشور را به فساد می‌کشاند.^۱

- قضیه سپردن یک مملکتی است به دست یک کسی که اگر ناباب از کار در آید، صدمه به اسلام می‌زند، جمهوری اسلامی را از بین می‌برد. این یک مسئله حیاتی است برای شما، برای اسلام و مسلمین. آسان این را نگیرید که ما دخالت نمی‌کنیم، یک دسته بگویند: ما دخالت نمی‌کنیم، از باب اینکه امر سیاسی است، به ما چه! این امر سیاسی به همه مربوط است، به اسلام مربوط است، به حفظ اسلام مربوط است.^۲

- در قضیه رئیس‌جمهور، تعیین رئیس‌جمهور یکی از چیزهایی است که بر همه مسلمان‌های ایران، بر همه مکلف‌های ایران واجب است که در این امر دخالت داشته باشند. اگر دخالت نکنند و یک صدمه‌ای به اسلام برسد، هر یک یک ما در محکمه عدل الهی مسئول هستیم، یک ما. کسی بگوید: «به من چه ربطی دارد؟» این است که بگوید: اسلام به من چه ربطی دارد. مگر می‌توانی بگویی: اسلام به من چه ربطی دارد؟! تو مکلفی حفظ کنی. امانت خداست و حفظش امروز به این است که رئیس‌جمهورش یک رئیس‌جمهور صحیح باشد و بعد، لابد اشخاصی که مطلع هستند از امور می‌گویند، شما هم شاید بشناسید خیلی‌هاشان را.^۳

- این تکلیف آقایان است که راجع به مسائل اسلامی، که پیش می‌آید، چه وکیل خواهید تعیین کنید و چه - عرض بکنم که - رئیس‌جمهور خواهید تعیین کنید، باید در

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

صحنه باشید، عذری ندارید که بروید کنار بنشینید. البته اشخاصی پیدا می‌شوند که با گفته‌های خودشان، نوشته‌های خودشان می‌خواهند شما را نگذارند وارد بشوید. آنها می‌خواهند که اشخاصی را تعیین بکنند که بعدها ما گرفتار بشویم. شماها باید وارد باشید در مسئله و با کمال جدیت، اهمیت بدهید به این مسئله و مردم را وادار کنید.^۱

- تکلیفی که به همه ملت متوجه است، به زن و مرد و آن کسی که به حد رأی دادن قانونی رسیده، واجب است این مسئله که در پای صندوق‌های تعیین رئیس‌جمهور حاضر بشوند و رأی بدهند. چنانچه سستی بکنید، کسانی که می‌خواهند این کشور را به باد فنا بدهند، ممکن است پیروز بشوند. باید همه شما، همه ما، زن و مرد، هر مکلف همان‌طور که باید نماز بخواند، همان‌طور باید سرنوشت خودش را تعیین کند. ما یک سیلی خوردیم از اشتباه، ما همه این نابسامانی‌هایی که الان داریم برای اینکه اشتباه کردیم، نباید اشتباه تکرار بشود.^۲

- اینجانب از علمای معظم و ائمه جمعه و جماعات محترم و خطبا و گویندگان متعهد در سراسر کشور تقاضا دارم که مردم شریف را از اهمیت این موضوع حیاتی و سرنوشت‌ساز مطلع و آنان را به تکلیف شرعی خود ارشاد فرمایند.^۳

- من کار ندارم کی رئیس‌جمهور می‌شود، به من مربوط نیست، من خودم یک رأی دارم به هر که دلم می‌خواهد می‌دهم، شما هم همین‌طور. اما اگر بخواهید در مقابل دنیا اظهار حیات بکنید که بگویید ما بعد از گذشتن چندین سال زنده

۱. همان.

۲. همان، ص ۲۸، ۱۳۶۰/۴/۱۱.

۳. همان، صص ۲۵۰-۲۵۱، ۱۳۶۰/۷/۶.

انگاشته اند ثابت و با شور هرچه بیشتر، یکپارچه در این امری که حفظ حیثیت جمهوری اسلامی و ملت شریف بسته به آن است به سوی صندوق‌های رأی چون موجی خروشان و دریایی موج، با صفوفی فشرده رفته رأی خود را به شخصی که متعهد به اسلام و خدمتگزار به ملت و کشور و حامی مستضعفان و دارای بصیرت در امر دین و دنیا و منزله از گرایش به شرق و غرب و مکتب‌های انحرافی و دارای دید سیاسی است، بدهید. امروز شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری نه فقط یک وظیفه اجتماعی و ملی است، بلکه یک وظیفه شرعی اسلامی و الهی است که شکست در آن، شکست جمهوری اسلامی است، که حفظ آن بر جمیع مردم از بزرگ‌ترین واجبات و فرائض است و وسوسه در آن از شیطان بلکه عمال شیطان بزرگ است.^۱

ب) ترفندهای دشمنان برای کم‌رنگ کردن انتخابات

امام در سخنرانی‌های خود توطئه‌ها و ترفندهای دشمنان در مورد انتخابات را بر دو قسم می‌داند:

۱. ایجاد فضایی برای بی‌انگیزه کردن مردم برای شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری.

۲. تلاش برای روی کار آوردن اشخاص وابسته به شرق و غرب.

- ملت شریف با کمال هوشیاری و توجه به توطئه‌ها و بند و بست‌ها که در دست

اجراست و می‌خواهند نگذارند ملت در این مرحله مهم پیروز شود و درصدد ایجاد انحراف هستند، مراعات شرایطی را که در قانون اساسی ذکر شده است با کمال دقت بنمایند.^۱

- برادران و خواهران با هوشیاری بسیار و دید اسلامی سیاسی با مسائل برخورد کنید و از وسوسه منحرفان و مخالفان اسلام و وابستگان به سیاست اجتناب نمایید که اینان با هر وسیله می‌خواهند پایه‌های جمهوری اسلامی را متزلزل کنند و به خیال رسیدن به مقاصد خودشان، از هر فرصتی بهره‌برداری نمایند و نگذارند که شما در این امر حیاتی که شخصیت خود و کشورتان بسته به آن است شرکت کنید.^۲

- قدرت‌های بزرگ امروز لمس کرده‌اند که سیلی از اسلام خورده‌اند. آنها از ما بیشتر ملتفت هستند که چه کرده است اسلام با آنها. اینها می‌خواهند این اسلام را کنار بگذارند. چطور کنند؟ حیل‌های مختلف، یکی هم اینکه شما را وادار کنند که وارد نشوید. خودشان شیطنت کنند یک کسی را تعیین کنند. آن کس که تعیین شد، بکشد ما را به طرف آمریکا.^۳

- اینها می‌خواهند که مردم را در رأی ریاست جمهوری سست کنند. با کشتن یک فرد ولو اینکه هر چه بزرگ باشد و متعهد، مردم ما از رأی دادن به ریاست جمهوری و از حاضر شدن پای صندوق‌ها برای کمک به اسلام و جمهوری اسلامی، خیال

۱. همان، ج ۱۲، ص ۱۲، ۱۴/۱۰/۱۳۵۸.

۲. صحیفه امام، ج ۱۵، صص ۲۵۰-۲۵۱، ۲/۷/۱۳۶۰.

۳. همان، صص ۱۵-۲۰، ۴/۱۰/۱۳۶۰.

کردند سست می‌شوند! این هم یک خیال باطل است و ملت ما این مسئله را یک مسئله الهی شرعی و یک تکلیف خدایی می‌داند که به پای صندوق‌ها در روز جمعه انشاءالله، برود و با صف‌های طولانی مرصوص، به شخصی متعهد رأی بدهد. اینها می‌خواهند مردم ما را تضعیف کنند، روحیه‌شان را برای شهادت یک نفر، ده نفر، صد نفر، هزار نفر. این خیال، خیال خام باطلی است.^۱

- همه این شرارت‌ها که در سطح کشور الان می‌شود ممکن است برای این باشد که شما را از رفتن به پای صندوق بترسانند و شما را از خدمت به اسلام و خدمت به مسلمین سست کنند و باید همه ما در این امر توجه داشته باشیم که این یک امر حیاتی است برای جمهوری اسلامی... شما چنانچه سطح رأیتان از زمان سابق - خدای نخواستہ کمتر بشود، بوق‌های تبلیغاتی خارج و شکست‌خورده‌های فراری به خارج خواهند گفت که ایران از اسلام رو برگردانده و از جمهوری اسلامی رو برگردانده است و این تبلیغ در همه جا خواهد شد و این ممکن است در دنیا پایه‌های این جمهوری را سست کند و این یک تکلیفی است که ما نگذاریم این نهضت و این انقلاب سست بشود تا آنکه به آن پیروزی نهایی برسد و اسلام و احکام قرآن به همه معنا، در این کشور پیاده بشود.^۲

- توطئه‌ها یک قسم زیادش به وسیله آنهایی که وابسته به آن قدرت‌های بزرگ، وابستگی به قدرت‌های بزرگ دارند، یک مقدار زیادش صرف می‌شود فعالیت‌ها در

۱. همان، صص ۲۵۹-۲۶۱، ۷/۷/۱۳۶۰.

۲. همان.

اینکه، نگذارند جمهوری اسلامی پیدا بشود. نگذارند یک رئیس‌جمهور متعهد و مسلمان و دلسوز برای ملت، غیروابسته به شرق و غرب پیدا بشود.^۱

- احتمال این است که یک رئیس‌جمهور، یک وقتی آنها که درصددند و اشخاص منحرف درصددند که یک منحرفی را مثلاً فرض کنید تعیین کنند و جا بزنند، یک منحرفی که شاید در طول مدت حیاتش هم خودش را ملی جا زده... ممکن است یک اشخاصی خودشان را، اگر ما غفلت بکنیم جا بزنند و یک مقامی را بگیرند.^۲

- آمریکا و تروریست‌های وابسته و پیوسته به آن با تبلیغات خود ملت شریف ایران و ارتش وفادار به اسلام را از هدف بزرگ اسلامی‌شان منحرف معرفی می‌نمایند و وسایل ارتباط جمعی غرب، خصوصاً آمریکا و صهیونیسم برای جهانخواران و مزدوران‌شان کاخ‌های سفید خیالی ساخته تا با شکست ایران در انتخابات، به سوی ایران، مهد شیر زنان و شیر مردان، هجوم آورده و با محور اسلام، حکومت سلطنتی یا جمهوری دمکراتیک خلق برقرار و کشور را تا ابد مورد چپاول قدرتمندان خصوصاً آمریکا قرار دهند. ولی شرکت عمومی ملت شجاع و متعهد در انتخابات و پیروزی‌های پی در پی قوای مسلح در جنوب و غرب و حضور مداوم ملت در سر تا سر کشور از طرفی و از طرف دیگر سرکوبی اشرار وطن‌فروش در داخل و پشت جبهه و به انزوا کشیدن ملی‌گرایان پیوسته به آمریکا، کاخ‌های تخیلی آنان را فرو ریخت.^۳

۱. همان، ج ۱۱، صص ۵۱۸-۵۱۹، ۱۳۵۸/۱۰/۱۱.

۲. همان، ج ۱۲، ص ۵۱، ۱۳۵۸/۱۰/۱۵.

۳. همان، ج ۱۵، صص ۲۷۸-۲۸۰، ۱۳۶۰/۷/۱۷.

ج) ویژگی‌های رئیس‌جمهور مطلوب

امام در بیانات خود رئیس‌جمهور مطلوب را کسی می‌داند که دارای ویژگی‌های زیر باشد:

- لایق و شایسته مقام ریاست‌جمهوری بودن،

- نداشتن سوءسابقه،

- عدم وابستگی به رژیم سابق،

- معتقد و متعهد به اسلام،

- دارا بودن صفات تعیین شده در قانون اساسی،

- عدم وابستگی به غرب و شرق،

- دارا بودن سوابق خوب،

- مردمی بودن،

- خاضع به قانون اساسی،

- معتقد به ولایت فقیه و وفاداری نسبت به ایشان.

- روز سرنوشت‌سازی است. می‌خواهید زمام کشور را به یک کسی بدهید که

مؤثر در مقدرات کشور شما باشد. سهل‌انگاری نکنید و به پای صندوق‌ها بروید و

با هم اجتماع کنید و کسی که لایق برای این مقام و دارای صفاتی است که

سوءسابقه نداشتن، وابستگی به رژیم سابق نداشتن، اینها از اموری است که باید

ملاحظه بشود و آقایان نباید سستی کنند در رفتن. به پای صندوق بروند لکن به کسی

که این صفات را دارد رأی بدهند.^۱

- با اینکه در این دوره به حسب قانون اساسی مصوب از ناحیه ملت، تصدیق صلاحیت رئیس‌جمهور و واجد بودن شرایط او به عهده اینجانب است، به واسطه بعضی مصالح و جهات لازم‌المراعه، از آن جمله وضع استثنایی که کشور دارد، لازم است در این امر مهم حیاتی تأخیر نشود. از طرفی شناسایی بیش از ۱۲۰ نفر محتاج به زمانی طولانی است و تأخیر در این حال استثنایی به صلاح ملت و کشور نیست، به این جهت و جهات دیگر اینجانب امر صلاحیت و انتخاب را به ملت واگذار نمودم که خود سرنوشت خود را تعیین کنند. ... در دوره‌های آینده که انشاءالله استقرار کامل حاصل شد، به حسب قانون اساسی باید این امر به وسیله شورای نگهبان عمل و آنان هستند که باید تشخیص صلاحیت رئیس‌جمهور را به حسب موازین قانونی بدهند.^۱

- برای هر فردی از افراد این ملت تکلیف است که حفظ کند اسلام را. حفظ اسلام به این است که حالا در کشور ما - هر کسی در کشور خودش، الان ما مبتلا به مسائلی هستیم در این کشور حفظ اسلام این است که ما یک رئیس‌جمهوری که لاقلاً، اعتقاد به اسلام داشته باشد، متعهد باشد برای اسلام، بشناسید که این آدم متعهدی است، که مبدا مبتلا بشویم به یک نفر نابابی که ما را بخواد بکشد، ببرد طرف آمریکا، روحانیون را می‌خواهد کنار بگذارد و مجلس را کنار بگذارد.^۲

- و البته خوب، اشخاصی که مطلع‌اند، چه هستند از علماء، از کسان دیگر، یک نفری [را] که بدانند چطور است انتخاب کنند یا چند نفر را، اما توجه [کنند] به اینکه

۱. همان، ج ۱۲، ص ۱۱.

۲. همان، ج ۱۵، صص ۱۵-۲۰، ۱۳۶۰/۴/۱۰.

چه باید بکنیم و ما مقدرات مملکتمان را دست کی باید بدهیم و ما اگر یک رئیس‌جمهور داشته باشیم که ناباب از کار در بیاید، همه چیزها از بین می‌رود.^۱

- ما یک سیلی خوردیم از اشتباه، ما همه این نابسامانی‌هایی که الان داریم برای اینکه اشتباه کردیم، نباید اشتباه تکرار بشود. دنبال این باشید که یک نفر ۱۰۰ درصد مکتبی، اسلامی، در خط اسلام، برای ریاست‌جمهور انتخاب کنید. همه گروه‌ها و همه جمعیت‌ها، همه علمای بلاد و همه مردم بلاد باید در این امر حیاتی که اگر اشتباه باز بکنیم، باز بعد از چندی باید یک عزلی پیش بیاید و دوباره از سر گرفتار بشود، باز اشتباه نکنیم.^۲

- باید توجه داشته باشند آقایان که آن صفتی که در قانون اساسی برای رئیس‌جمهور تعیین کرده‌اند مراعات کنند. قانون اساسی را ملاحظه کنند و کسی را که دارای آن صفات بود و او را به آن صفات می‌شناسید به او رأی بدهید و اگر فاقد آن صفات باشد، احتراز کنید از رأی دادن به او.

- من امیدوارم که اشخاصی که کاندیدا شدند برای ریاست‌جمهوری شما توجه کنید و کسی که از همه متعهدتر باشد، نه غربی باشد، نه غرب‌زده باشد، نه شرق‌زده باشد، مسلمان باشد، پیرو احکام اسلام باشد، ملی باشد، دلسوز به ملت باشد، خدمتگزار به ملت باشد، سوابقش خوب باشد، در رژیم سابق هیچ‌گاه وارد نشده باشد و با اجانب پیوند نداشته باشد، از خودتان باشد و برای خودتان.

۱. همان.

۲. همان، ص ۲۸، ۱۱/۴/۱۳۶۰.

اختیار دست شماسست، من بنا ندارم به اینکه کسی را تعیین کنم، ما همین اوصاف رئیس‌جمهور و اوصاف وکلایی که بعد می‌خواهید انشاءالله تعیین کنید باید بگویم و شما خودتان انتخاب کنید و از تفرقه و تفرق پرهیز کنید. اشخاص را هم ملاحظه سوابقشان را بکنید که قبل از انقلاب چه بوده‌اند، درحال انقلاب چه بوده‌اند و بعد از پیروزی نسبی چه کردند و چه بودند و بعد از اینکه همه اوصافش را به دست آوردید و او را شخصی دانستید که لیاقت دارد برای یک همچو مسندی و می‌تواند این مملکت را به طوری که خدا می‌خواهد اداره کند تا آن حدودی که در اختیار او است و شخصی است که تعهد به اسلام دارد، اعتقاد به قوانین اسلام دارد و در مقابل قانون اساسی خاضع است و اصل یکصدوهم ظاهراً که راجع به ولایت فقیه است، معتقد است و وفادار است نسبت به او، یک همچو شخصی را شماها خودتان انتخاب کنید و گروه‌های مردم را هم وادار کنید که یک همچو شخصی را انتخاب کنند و از تفرقه بپرهیزید.^۱

- دنبال این باشید که یک نفر ۱۰۰ درصد مکتبی، اسلامی، در خط اسلام، برای

ریاست‌جمهور انتخاب کنید.^۲

- رأی خود را به شخصی که متعهد به اسلام و خدمتگزار به ملت و کشور و

حامی مستضعفان و دارای بصیرت در امر دین و دنیا و منزله از گرایش به شرق و

غرب و مکتب‌های انحرافی و دارای دید سیاسی است، بدهید.^۳

۱. همان، صص ۴۸۴-۴۸۵، ۱۳۵۸/۱۰/۹.

۲. همان، ج ۱۵، ص ۲۸، ۱۳۶۰/۴/۱۱.

۳. همان، صص ۲۵۰-۲۵۱، ۱۳۶۰/۷/۲.

د) رعایت اخلاق اسلامی

حضرت امام در بیانات خود از نامزدها و دیگر افراد می‌خواهد موارد زیر را در مبارزات انتخاباتی رعایت کنند:

- عدم انتساب کاندیدای خود به رهبری،
 - رعایت آرامش در انجام تبلیغات انتخاباتی،
 - رعایت اخلاق اسلامی در تبلیغات،
 - پرهیز از هرگونه هتک حرمت نامزدها،
 - احتراز از تفرقه و کدورت شدید.
- اینجانب بنا ندارم از کسی تأیید نمایم، چنان‌که بنا ندارم کسی را رد کنم و از تمام احزاب و گروه‌ها و افراد می‌خواهم از نسبت دادن کاندیدای خود به من که از آن استفاده تأیید و یا تعیین و یا رد شود، خودداری کنند.^۱
- من بسیار مایل هستم که گروه‌هایی که متعهد و معتقد به جمهوری اسلامی و خدمتگزار به اسلام هستند، در مبارزات انتخاباتی کمال آرامش را در تبلیغ کاندیداهایشان رعایت نمایند و نسبت به یکدیگر تفاهم و صمیمیت و اخوت اسلامی داشته باشند و از تفرقه و کدورت شدیداً احتراز کنند که تفرقه و تشتت، دوستان را نگران و دشمنان را کامیاب می‌کند و موجب تبلیغات سوء می‌شود. از خداوند متعال عظمت اسلام و مسلمین را خواستارم.^۲

۱. همان، صص ۱۲۶-۱۲۸، ۱۳۵۸/۱۱/۴.

۲. همان، ج ۱۲، ص ۱۴، ۱۳۵۸/۱۰/۱۴.

— از آقایان کاندیدها و دوستان آنان انتظار دارم که اخلاق اسلامی - انسانی را در تبلیغ برای کاندیدای خود مراعات و از هرگونه انتقاد از طرف مقابل که موجب اختلاف و هتک حرمت باشد خودداری نمایند که برای پیشبرد مقصود، ولو اسلامی باشد، ارتکاب خلاف اخلاق و فرهنگ، مطرود و از انگیزه‌های غیراسلامی است.^۱

- مطلب دیگر اینکه پای صندوق‌ها که می‌روید این‌طور نباشد که با هم اختلاف پیدا بکنید یک مسئله‌ای است که برای کشور است. هریک از اینها که ببرند، برای کشور لابد خدمت خواهند کرد و اگر خدمت نکنند ملت هست و آنها را برکنار خواهد کرد. از این جهت به‌طور خصمانه با هم رفتار نکنید. برادر باشید با هم. اگر یکی رئیس‌جمهور شد، شما هم به او اعانت کنید. این‌طور نباشد که قبل از اینکه رئیس‌جمهور بشود بریزید به جان هم. فردا پای این صندوق‌ها بریزید به جان هم. یا بعضی از قشرها شرکت نکنند. من از همه قشرهای ملت، چه فارس، چه ترک و چه کرد و چه بلوچ و چه ترکمن و چه بختیار[ی] و چه سایر قشرهایی که و طوایفی که هستند در ایران، از اینها تقاضا می‌کنم، عاجزانه تقاضا می‌کنم که طوری نکنید که در خارج منعکس بشود که شما یک مردمی هستید که تربیت اسلامی ندارید. شما یک مردمی هستید که با هم سر دنیا نزاع می‌کنید. ریاست‌جمهوری [ی] چیزی نیست که شما به آن اهمیت بدهید. اگر ریاست‌جمهور خوب باشد، آن است که خدمت به ملت می‌کند و اگر بد باشد، آن است که راه جهنم را باید ببیماید. خیلی درصدد این نباشید که برای خاطر اینکه یکی بیشتر می‌خواهد رأی ببرد، یکی کمتر می‌خواهد رأی ببرد به هم

بریزید و جنگ و نزاع باشد و اسباب ناراحتی همه را فراهم کنید و من هم که اینجا هستم و در بیمارستان هستم از این جهت، ناراحت و ناراضی باشم. یکی دیگر اینکه بعد از اینکه رئیس‌جمهور به مبارکی انشاءالله تعیین شد، هرکس باشد، دیگران قهر نکنند و عقب بنشینند. کشور، کشور خود شماست.^۱

رهنمودهای مقام معظم رهبری

به نظر رهبر معظم انقلاب در نظام جمهوری اسلامی، انتخابات یک امر واقعی است و امری شکلی و صوری نیست و برخلاف دمکراسی غربی در پس آرای مردم، باندهای قدرت و ثروت قرار ندارند. به نظر ایشان در نظام جمهوری اسلامی هیچ‌کس به مردم ما امر و نهی نمی‌کند و خود مردم هستند که تصمیم می‌گیرند و از آن جهت که رأی مردم تعیین‌کننده است، تشخیص مردم برای رسیدن به اصلح اهمیت دارد. ایشان در مناسبت‌های مختلف تأکید می‌کنند که رهبری همانند دیگر مردم یک رأی بیشتر ندارد و به هیچ‌کس دیگر نیز نخواهد گفت که به چه کسی رأی بدهند و به چه کسی رأی ندهند و این تشخیص خود مردم است که مهم می‌باشد.

به نظر رهبر معظم انقلاب انتخابات از آن جهت اهمیت دارد که مظهر اقتدار نظام اسلامی است؛ مظهر آبروی نظام است؛ مظهر اراده ملی است؛ نماد مردم‌سالاری اسلامی است. به نظر ایشان آبروی جمهوری اسلامی به حضور مردم در پای صندوق‌های رأی و تأثیر یکایک آنها در انتخاب مدیران کشور بستگی دارد. به نظر

۱. همان، صص ۱۲۶-۱۲۸، ۱۳۵۸/۱۱/۴.

ایشان کسانی که با نظام جمهوری اسلامی و با هویت اسلامی ملت ایران به شدت مخالفند و آن را برخلاف منافع خودشان می‌دانند، به خاطر پشتیبانی مردم از نظام جمهوری اسلامی، در مانده‌اند. از این رو به خاطر اهمیتی که انتخابات دارد، دشمنان ملت ایران همیشه سعی کرده‌اند انتخابات را از شور و هیجان بیاندازند و مردم را از حضور در پای صندوق‌های رأی باز بدارند و آنها را دلسرد و ناامید کنند. به نظر ایشان دشمنان اولاً خواسته‌اند مردم در انتخابات شرکت نکنند و انتخابات بی‌رونق باشد، ثانیاً اگر انتخابات صورت می‌گیرد، با آشوب و دعوا و تنازع و درگیری همراه باشد.

به نظر ایشان انتخابات در چارچوب رقابت سالم انتخاباتی باعث ورود خون تازه‌ای به رگ‌های نظام و دمیده شدن روح تازه‌ای در آن می‌شود. از طرف دیگر این انتخابات سبب جلوگیری از رکود نظام می‌شود. به نظر ایشان بهترین شکل ادامه یک نظام اجتماعی آن است که نظام در عین ثبات، تحول داشته باشد. البته به نظر ایشان همه تحولات باید در چارچوب نظام باشد. به نظر ایشان اگر کسی وارد میدان رقابت انتخاباتی شود و بخواهد چارچوب نظام را بشکند، او از دایره نظام خارج شده است. رهبر معظم انقلاب به مردم توصیه می‌کند علاوه بر داشتن اراده حضور گسترده در انتخابات، اراده یک انتخاب خوب را از میان نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری داشته باشند. ایشان معیارهایی برای انتخاب خوب به مردم معرفی می‌کنند:

- داشتن همت بر حفظ عزت و حرکت کشور در جهت هدف‌های انقلاب،

- اهل استقامت و ایستادگی در مقابل فشارهای دشمنان،

- ایمان و اعتقاد به انقلاب و قانون اساسی،

- دارای تدبیر و حکمت،

- ترجیح منافع و مصالح کشور بر مصالح و منافع حزبی و جناحی و شخصی،

- اهل اسراف نبودن،

- مردمی و ساده‌زیست بودن،

- رعایت انصاف در تبلیغات،

- پایبندی به عقل جمعی،

- پایبندی به قوانین و مقررات،

- احساس درد مردم.

ایشان همچنین به نامزدهای ریاست‌جمهوری توصیه می‌کنند که موارد زیر را در

زمان انتخابات رعایت کنند:

- پرهیز از نفی و تخریب نامزدهای دیگر برای اثبات خود،

- تسلیم و تمکین به قانون،

- رعایت مرزبندی با دشمنان و مخالفان نظام.

در اینجا رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اسلامی که در مناسبت‌های مختلف برای

مردم ارائه شده در قالب محورهای «تعیین‌کنندگی رأی مردم و مردم‌سالاری واقعی،

رهبری یک رأی بیشتر ندارد، دمکراسی غربی، دمکراسی صوری، تفاوت مردم‌سالاری

دینی با دمکراسی غربی، انتخابات، مظهر اقتدار ملی و عامل پایداری ملت ایران در برابر

دشمنان، ترفندهای دشمن برای کمرنگ کردن انتخابات، حضور سلیق مختلف در

انتخابات، رقابت سالم و توصیه به نامزدهای ریاست‌جمهوری، توصیه به مسئولان

انتخابات» برای بهره‌گیری از این نکات آموزنده در انتخابات پیش‌رو ارائه می‌گردد:

الف) تعیین‌کنندگی رأی مردم و مردم‌سالاری واقعی

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره تعیین‌کنندگی رأی مردم دربرگیرنده محورهای زیر است:

۱. انتخابات در نظام جمهوری اسلامی ایران امری واقعی است و همه مسئولان در همه سطوح به وسیله مردم انتخاب می‌شود.
 ۲. آرای مردم تابع باندهای قدرت و ثروت نیست.
 ۳. ممکن است مردم در تشخیص نامزد اصلح اشتباه کنند.
- در نهایت، رأی مردم تعیین‌کننده است، آنچه که اهمیت دارد، تشخیص شما و رأی شماست. باید خودتان تحقیق کنید، ملاحظه کنید، دقت کنید، از انسان‌های مورد اعتمادتان بپرسید، تا به اصلح برسید و اصلح را انتخاب کنید.^۱
- در انتخابات نظام جمهوری اسلامی، مردمنده که دارند تصمیم می‌گیرند، مردمنده که دارند تشخیص می‌دهند. ممکن است این تشخیص یکجا درست باشد، یکجا غلط باشد، اما تصمیم‌گیر، خود مردم هستند. پشت سر آرای مردم، آرای باندهای قدرت و ثروت و اینها قرار ندارد. در این انتخابات، واقعاً احترام به رأی مردم است، احترام به تشخیص مردم است. باید در مقابل این تشخیص تسلیم شد. این یک مسئله است.^۲

- یکی از مسائل، همین مسئله نقش مردم و حضور مردم است - این خیلی چیز بااهمیتی است - که یکی از مظاهر عمده آن، انتخابات است، لذا در نظام جمهوری

۱. بیانات در حرم مطهر رضوی، ۱۳۹۲/۱/۱.

۲. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۸/۱۲/۶.

اسلامی، انتخابات یک امر واقعی است، یک چیز شکلی و صوری نیست. اینجور نیست که بخواهیم از دیگران تقلید کنیم که چون دیگران به نام دمکراسی انتخابات دارند، ما هم انتخابات داشته باشیم، نه، انتخابات یک امر واقعی است برای دخالت دادن نظر مردم و رضای عامه، همانی که در فرمان معروف امیرالمؤمنین (علیه الصلاه و السلام) به مالک اشتر هست که: رضای عامه را بر سُخط خاصه ترجیح بده و ترس از سُخط خاصه به خاطر رضای عامه.^۱

- اینجا هیچ کس - نه رهبری، نه دولت، نه متنفذین حزبی - به مردم ما امر و نهی نمی کند، مردم به قدر سعه اطلاعات خودشان تحقیق و مطالعه و مشورت می کنند و فرد مورد نظرشان را برمی گزینند. ممکن است آنچه آخر سر به نظرشان می رسد، درست هم نباشد - اشتباه باشد - اما خودشان هستند که تصمیم می گیرند و اگر این کار را برای خدا و حاکمیت ارزش های الهی بکنند، اجر وافر هم پیش خدای متعال دارند.^۲

- انتخابات در کشور ما معنای واقعی خود را دارد. در خیلی از کشورهای به اصطلاح دمکراتیک، انتخابات این طوری نیست، انتخابات تابع صندوق های پول قدرتمندان و ثروتمندان و خواست آنهاست. اینکه نامزدی از دل مردم حرکت کند - بدون اینکه به بخش های قدرت متصل باشد - بتواند با مردم حرف بزند، آرای مردم را جلب کند، حزبی دنبال او نباشد، جریان های سیاسی دنبال او نباشند، مردم

۱. همان.

۲. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۸۴/۳/۲۵.

خودشان فکر کنند و انتخاب کنند، در کمتر جایی از دنیا دیده می‌شود، این متعلق به شما مردم است، این یک نو شدن است، یک روز نو و یک افق جدید است، این بحمدالله در کشور ما رخ داده است.^۱

- امروز در کشور ما مسئولان سطوح مختلف به وسیله مردم انتخاب شده‌اند، یا مستقیم یا غیرمستقیم. مسئول انتصابی، مسئولیت موروثی، مسئولیت به‌خاطر پول و چیزهای مادی و دنیوی، در نظام جمهوری اسلامی نداریم. انتخابات ریاست جمهوری، انتخابات مجلس شورای اسلامی، انتخابات خبرگان تعیین رهبری و انتخابات شورای شهر جزء افتخارات ملت ایران، جزء افتخارات اسلام و جزء افتخارات شخص امام است. قانون اساسی ما با تعیین موارد این انتخاب‌های حساس و سرنوشت‌سازِ مقطعی توانسته است در دنیای اسلام، ذهن‌ها و فکرهای مؤمن و روشن و تحول‌خواه را به‌خود جذب کند.^۲

- انتخابات یک امر مهم و مظهر آزادی ملت ماست، آزادی فکر، آزادی گزینش و در واقع استقلال هر انسانی... چیزی که بنده اصرار دارم در انتخابات تحقق پیدا کند، این است که اولاً مردم احساس مسئولیت کنند، ثانیاً احساس حق‌گزینش کنند و از حق خودشان نگذرند، ثالثاً برای انتخاب بهترین فرد تحقیق کنند. البته هر کس برای خودش راه تحقیقی دارد.^۳

۱. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه، ۱۳۸۴/۵/۲۸.

۲. بیانات در سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۴/۳/۱۴.

۳. بیانات در دیدار اعضای ستاد برگزاری مراسم سالگرد ارتحال امام خمینی (ره)، ۱۳۸۴/۳/۱۰.

ب) رهبری یک رأی بیشتر ندارد

در این بخش بیانات رهبری بر این امر تأکید دارد:

۱. رهبری یک رأی بیشتر ندارد و تا قبل از رأی دادن هیچ‌کس نیز از آن مطلع

نخواهد شد.

۲. آنچه مهم است تشخیص خود مردم است.

- رهبری، یک رأی بیشتر ندارد. بنده حقیر مثل بقیه مردم، یک رأی دارم، این

رأی هم تا وقتی که در صندوق انداخته نشود، هیچ کس از آن مطلع نخواهد بود.

حالا ممکن است آن کسانی که صندوق دست آنهاست، بعد باز کنند، خط این حقیر

را بشناسند، بفهمند بنده به چه کسی رأی دادم، اما تا قبل از رأی دادن، کسی مطلع

نخواهد شد. اینجور نیست که کسی بیاید نسبت بدهد که رهبری نظرش به فلان

است، به بهمان نیست. اگر چنین نسبتی داده شد، این نسبت درست نیست.^۱

- درباره موضع رهبری در مورد انتخابات، گمانه‌زنی و شایعه و اینها

همیشه بوده و خواهد بود. بنده یک رأی دارم، آن را در صندوق می اندازم. به یک

نفری رأی خواهم داد، به هیچ کس دیگر هم نخواهم گفت که به کی رأی بدهید، به

کی رأی ندهید، این تشخیص خود مردم است.^۲

- ممکن است بعضی‌ها بگویند فلانی طرفدار یا موافق ماست یا مخالف ماست،

این طوری نیست. بالاخره بنده هم در روز رأی‌گیری یک نفر از همین آقایان را انتخاب

۱. بیانات در حرم مطهر رضوی، ۱۳۹۲/۱/۱.

۲. بیانات در جمع زائران و مجاوران حضرت امام رضا (ع)، ۱۳۸۸/۱/۱.

می‌کنم، اسمش را می‌نویسم و در صندوق می‌اندازم، اما این را کسی تا آن روز نخواهد فهمید. مردم خودشان باید انتخاب و تعیین کنند.^۱

– بنده در این انتخابات یک رأی بیشتر ندارم، آن رأی را هم به‌نظرم می‌رسد که کسی به‌طور مشخص نمی‌داند، حالا ممکن است کسانی حدس بزنند. من به کسی نمی‌گویم، نگفته‌ام و نخواهم گفت به چه کسی رأی بدهید، به چه کسی رأی ندهید، رأی من مربوط به خود من است. این مال ملت است. آنچه که من از مردم می‌خواهم، عبارت است از اینکه همه با همه قوا، با همه توان، با همه نشاط، در روز ۲۲ خرداد پای صندوق‌های رأی حاضر بشوند و رأی بدهند. خدای متعال با آن ملتی است که می‌اندیشد، تصمیم می‌گیرد، انتخاب می‌کند و برای خدا و در راه خدا به آن انتخاب عمل می‌کند.^۲

ج) دمکراسی غربی، دمکراسی صوری

به‌نظر رهبر معظم انقلاب دمکراسی غربی دمکراسی صوری است. چون در پس آرای مردم منافع سرمایه‌داران، کمپانی‌ها نهفته است و آرای مردم را به این‌سو و آن‌سو می‌کشانند.

– امروز در دنیای دمکراسی که انتخابات در آنجاها انجام می‌گیرد و پرچم دمکراسی را اینها بلند می‌کنند، آنچه وجود ندارد، «رضی العامه» است. مسئله، صوری است، درواقع غالباً اینجور است. در کشور آمریکا اینجور است، در

۱. بیانات در دیدار اعضای ستاد برگزاری مراسم سالگرد ارتحال امام خمینی (ره)، ۱۳۸۴/۳/۱۰.

۲. بیانات در بیستمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۸/۳/۱۴.

کشورهای معروف دمکراسی دنیا اینجور است. پشت سر این کسانی که می آیند وارد میدان انتخابات می شوند و مبارزه انتخاباتی می کنند، گروه هایی از جبهه خاصه وجود دارند، یعنی سرمایه دارها، کمپانی دارها، متنفذین مالی، باندهای عظیم مالی، اینها هستند که دارند کارها را رو به راه می کنند، با تبلیغات گمراه کننده و با روش های گوناگون، آرای مردم را به این سمت و آن سمت می کشانند. درواقع، دعوا بین کمپانی دارهاست، دعوا بین آرای مردم نیست، یک چیز تخیلی است. درواقع، حکومت دمکراسی در آنجاها حکومت اقلیت است، حکومت خواصی است که خواص بودن آنها، نخبه بودن آنها، به خاطر امکانات مالی فراوان آنهاست، اینها هستند که دارند سیاستگذاری می کنند.^۱

- کسانی که امروز با لحن های دور از شأن یک انسان مستقل و آزاد، به تبع میل دل رسانه های غربی، این طور وانمود می کنند که ملت ما دارد دمکراسی را یاد می گیرد، حقیقتاً به این ملت ظلم می کنند. ملت بزرگی که بارها و بارها در طول سال های بعد از انقلاب، آحاد آن، با انگیزه و ایمان و شور و شوق، پای صندوق های رأی رفته اند و بدون اینکه از کسی خجالت بکشند، از کسی بترسند و به کسی طمع بورزند، رأی و عقیده خود را روی کاغذ نوشته اند و در صندوق انداخته اند، حالا ما به آنها بگوییم شما دارید یواش یواش به مردم سالاری نزدیک می شوید!^۲

۱. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۸/۱۲/۶.

۲. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۸۴/۳/۲۵.

د) تفاوت مردم‌سالاری دینی با دمکراسی غربی

به نظر رهبر معظم انقلاب اسلامی، مردم‌سالاری در نظام اسلامی ریشه اسلامی دارد و آن برخاسته از حق و تکلیف الهی انسان است.

- مبنای مردم‌سالاری دینی با مبنای دمکراسی غربی متفاوت است.

مردم‌سالاری دینی - که مبنای انتخابات ماست و برخاسته از حق و تکلیف الهی انسان است - صرفاً یک قرارداد نیست. همه انسان‌ها حق انتخاب و حق تعیین سرنوشت دارند، این است که انتخابات را در کشور و نظام جمهوری اسلامی معنا می‌کند. این، بسیار پیشرفته‌تر و معنادارتر و ریشه‌دارتر از چیزی است که امروز در لیبرال دمکراسی غربی وجود دارد، این از افتخارات ماست، این را باید حفظ کرد.^۱

- شرکت در انتخابات، هم حق مردم است و هم تکلیف شرعی و واجب شرعی

است.^۲

- اسلام‌گرایی در نظام اسلامی، از مردم‌گرایی جدا نیست. مردم‌گرایی در نظام

اسلامی، ریشه اسلامی دارد. وقتی ما می‌گوییم «نظام اسلامی»، امکان ندارد که مردم نادیده گرفته شوند. پایه و اساس حق مردم در این انتخاب، خود اسلام است، لذا مردم‌سالاری ما - که مردم‌سالاری دینی است - دارای فلسفه و مبناست.^۳

۱. بیانات در سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۴/۳/۱۴.

۲. پیشین.

۳. بیانات در مراسم سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۰/۳/۱۴.

ه) انتخابات، مظهر اقتدار ملی و عامل پایداری ملت ایران در برابر دشمنان این بخش از بیانات مقام معظم رهبری، که در واقع مهمترین بخش از سخنرانی‌های ایشان را درباره انتخابات تشکیل می‌دهد، بر دو محور است:

۱. تکیه نظام و اقتدار آن بر آرای مردم است.

۲. شرکت مردم در انتخابات به نظام جمهوری اسلامی مصونیت می‌بخشد.

– مردم باید همه توجه کنند، بدانند که حضور پرشور و پررونق در انتخابات موجب می‌شود کشور مصونیت پیدا کند، موجب می‌شود که طمع دشمن برای دست اندازی و تعرض و دشمنی و خباثت نسبت به این کشور کم شود، حضور مردم این تأثیرات را دارد. آنها تلاش دارند که این اتفاق نیافتد.^۱

– مسئله انتخابات در طول این ۳۴ سال برای کشور یک مسئله تعیین‌کننده و تجدید حیات‌دهنده برای مجموعه حرکت کشور ما بوده است. در طول این سال‌ها، این سی و چند انتخاباتی که برگزار شده و مردم در پای صندوق‌های رأی حاضر شده‌اند، هر باری یک مجموعه بلایی را از کشور دفع کرده است و هر باری توانسته است یک قوت جدیدی، روح جدیدی، در کالبد کشور و ملت و انقلاب بدمد.^۲

– اتکای جمهوری اسلامی و اقتدار جمهوری اسلامی به دل‌های مردم است، به عواطف و احساسات مردم است، به خرد و اندیشه و بصیرت مردم است. اگر در طول سی و چند سال، با این همه تلاش نتوانستند جمهوری اسلامی را متزلزل کنند،

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از استان‌های مازندران، گیلان، گلستان و کهگیلویه و بویراحمد، ۱۳۹۲/۲/۲۵.

۲. بیانات در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات، ۱۳۹۲/۲/۱۶.

به خاطر این است، والا این دنیای مادی، این دنیای مستکبر، این قدرت‌های ظالم و بی‌رحم و خبیث، مگر ممکن بود بگذارد یک نظامی با این داعیه‌هایی که نظام جمهوری اسلامی دارد، زنده بماند؟ دشمن می‌خواهد خواسته‌های خود را بر جمهوری اسلامی تحمیل کند، جمهوری اسلامی را سر به فرمان خود قرار دهد و این در صورتی می‌تواند اتفاق بیافتد که جمهوری اسلامی ضعیف باشد. با حضور مردم، جمهوری اسلامی قوت می‌گیرد.^۱

- حضور مردم است که به نظام اسلامی و به کشور عزیز ما مصونیت می‌بخشد. حضور مردم است که عوامل قدرت و قوت را در درون ما تقویت می‌کند: علم ما پیشرفت می‌کند، بصیرت ما پیشرفت می‌کند، سازوکارهای مدیریت ما پیشرفت می‌کند - همچنان که در طول این سال‌ها پیشرفت کرده است - این به خاطر حضور مردم است، به خاطر انگیزه‌های مردم است، می‌خواهند این انگیزه‌ها نباشد، لذا سعی می‌کنند انتخابات را بی‌رونق کنند.^۲

- مسئله انتخابات، مسئله مهمی است. عرصه انتخابات، عرصه ظهور قدرت ملی در یک کشور است. ملتی که زنده است، بانشاط است، متکی به اراده الهی است، مطمئن به پشتیبانی الهی است، این ملت در همه عرصه‌ها پیروز خواهد شد، در این عرصه هم همین‌جور است.^۳

- حماسه سیاسی هم همین‌جور است. حماسه سیاسی یعنی حضور آگاهانه

۱. همان.

۲. همان.

۳. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگران و فعالان بخش تولید کشور به مناسبت هفته کارگر، ۱۳۹۲/۲/۷.

مردم در صحنه سیاست کشور و مدیریت کشور.^۱

- در طول این سی و چند سال، این ملت، با این همه معارضه، با این همه دشمنی، ایستاد. مسئولین اگر یکجا از خودشان ایستادگی نشان دادند، به پشتوانه مردم بود، به پشتیبانی مردم بود. آفرین اول مال مردم است، تحسین بزرگ متعلق به مردم است، اینها بودند که به مسئولین دل دادند، پشتگرمی دادند تا بتوانند در مقابل زورگویی‌ها و فشارها و افزون‌طلبی‌های دشمنان و مستکبران بایستند، آنجایی که ایستادند.^۲

- انتخابات در کشور ما مظهر «حماسه سیاسی» است. انتخابات، مظهر «حماسه سیاسی» است، مظهر اقتدار نظام اسلامی است، مظهر آبروی نظام است. آبروی جمهوری اسلامی به انتخابات و حضور مردم در پای صندوق‌های رأی و تأثیر یکایک مردم در انتخاب مدیران کشور است. انتخابات مظهر اراده ملی است، نماد مردم‌سالاری اسلامی است.^۳

- حضور این مردم برکاتی دارد. یکی از برکاتش همین است که وقتی دشمنان نگاه می‌کنند و می‌بینند که مردم پشت سر نظام هستند، احساس می‌کنند که نمی‌شود با این نظام معارضه کرد، چون با یک ملت نمی‌شود معارضه کرد. یک رژیم را با انواع و اقسام تضییقات، فشار اقتصادی، تبلیغات گوناگون و جنگ روانی می‌شود تضعیف کرد یا ساقط کرد، اما وقتی ریشه‌ها مردم هستند و این نظام و

۱. همان.

۲. همان.

۳. بیانات در حرم مطهر رضوی، ۱۳۹۲/۱/۱.

مسئولین نظام به مردم متصل هستند، دیگر کار دشمن مشکل می‌شود، همچنان که مشکل هم شده و ملاحظه می‌کنید.^۱

- انتخابات آبروی ملی ماست، انتخابات یکی از شاخص‌های رشد ملی ماست، انتخابات وسیله‌ای برای عزت ملی است. به نظر من مسئله اول در انتخابات، مسئله انتخاب این شخص یا آن شخص نیست، مسئله اول، مسئله حضور شماست. حضور شماست که نظام را تحکیم می‌کند، پایه‌های نظام را مستحکم می‌کند، آبروی ملت ایران را زیاد می‌کند، استقامت کشور را در مقابل دشمنی‌ها زیاد می‌کند و دشمن را از طمع ورزیدن به کشور و از فکر ضربه زدن و توسعه و فساد و فتنه منصرف می‌کند. این یک مسئله بسیار مهم است، پس مسئله اول، شرکت در انتخابات است.^۲

- انتخابات در کشور ما یک حرکت نمایشی نیست. پایه نظام ما همین انتخابات است. یکی از پایه‌ها، انتخابات است. مردم‌سالاری دینی با حرف نمی‌شود، مردم‌سالاری دینی با شرکت مردم، حضور مردم، اراده مردم، ارتباط فکری و عقلانی و عاطفی مردم با تحولات کشور صورت می‌گیرد، این هم جز با یک انتخابات صحیح و همگانی و مشارکت وسیع مردم ممکن نیست. این مردم‌سالاری، عامل پایداری ملت ایران است. اینکه شما توانسته‌اید در طول این سی سال از نهیب ابرقدرت‌ها نترسید، اینکه ابرقدرت‌ها هم غیر از نهیب نتوانستند ضربه اساسی به شما بزنند، اینکه جوانان کشور در ورود به میدان‌های گوناگون این شجاعت و اخلاص را نشان می‌دهند،

۱. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۸/۱۲/۶.

۲. بیانات در جمع مردم استان کردستان در میدان آزادی سنندج، ۱۳۸۸/۲/۲۲.

ناشی از مردم‌سالاری دینی است.^۱

- انتخابات سرمایه‌گذاری عظیم ملت ایران است، ... آرای یکایک شما مردم سهمی است از همان سرمایه‌گذاری و سپرده‌گذاری. هر رأیی که شما در صندوق می‌اندازید، مثل این است که یک بخشی از پول آن سپرده را دارید تأمین می‌کنید. یک رأی هم اهمیت دارد. هرچه انتخابات پرشورتر باشد، عظمت ملت ایران بیشتر در چشم مخالفان و دشمنانش دیده خواهد شد، برای ملت ایران حرمت بیشتری خواهد گذاشت، دوستان شما هم در دنیا خوشحال می‌شوند. عظمت ملت ایران را حضور مردم در انتخابات نشان می‌دهد.^۲

- بنده همواره در درجه اول در انتخابات سعی‌ام بر این است که به مردم عرض کنم حضور شما در این انتخابات مهم است. این، تصدیق و تأیید و مستحکم کردن نظام جمهوری اسلامی است.^۳

- کسانی که با نظام جمهوری اسلامی و با هویت اسلامی ملت ایران به شدت مخالفند و آن را برخلاف منافع خودشان می‌دانند، به خاطر پشتیبانی مردم از نظام جمهوری اسلامی، در مانده‌اند، والا قدرت‌های مادی دنیا بمب اتم و توپ و تانک و اراده‌های خبیث و خدانشناسی و بی‌رحمی و سنگدلی کم ندارند. آن چیزی که تا امروز مثل سدی جلوی تعرض آنها را به نظام جمهوری اسلامی گرفته، حضور شما مردم است. حضور مردم در روز انتخابات، حضوری واضح‌تر از همه جای دیگر

۱. بیانات در جمع زائران و مجاوران حضرت امام رضا (ع)، ۱۳۸۸/۱/۱.

۲. همان.

۳. همان.

است. همه مردم کشور پای صندوق‌های رأی می‌آیند و می‌توانند بیابند، این یک حضور همگانی است. هر کس پای صندوق رأی می‌آید، در واقع رأی به جمهوری اسلامی، رأی به قانون اساسی و رأی به مواد غیرقابل تغییر قانون اساسی - یعنی اسلام و ارزش‌های اسلامی - می‌دهد. حضور مردم، یعنی دفاع از جمهوری اسلامی، یعنی دفاع از قانون اساسی نظام جمهوری اسلامی. این برای دشمنان ملت ایران مطلوب نیست، لذا سعی می‌کنند حضور مردم را کم‌رنگ کنند.^۱

- انشاءالله در انتخابات همه شرکت کنید، همه ملت ایران به کوری چشم دشمنان در انتخابات آینده هم با شور، با علاقه، با صمیمیت پای صندوق‌های رأی می‌آیند و انتخاباتی خواهند آفرید که دشمنان را خشمگین و عصبانی کند.^۲

- اصل حضور مردم در صحنه انتخابات مهم است، زیرا مشارکت عمومی نشان‌دهنده همبستگی ملی است و همبستگی ملی می‌تواند در مقابل توطئه‌های دشمنان به کشور مصونیت ببخشد. دشمن از اختلافات سود می‌برد و از تشتت آرای مردم سوءاستفاده می‌کند. دشمن از دودستگی‌ها و فتنه‌گری‌ها و جنگ‌افروزی‌های داخل کشور استفاده می‌کند. وقتی یک ملت یکپارچه و یکدست باشد و مسئولان کشور همه با یکدیگر همدل و همراه باشند، شمشیر دشمن کند می‌شود و جرئت نمی‌کند به چنین کشور و ملتی نظر بد بیاندازد و با او به چشم توطئه نگاه کند. مشارکت مردم در امر انتخابات می‌تواند این همبستگی ملی را در مقابل چشمان دشمن عنود و حيله‌گر به نمایش بگذارد و به ملت و کشور ما مصونیت ببخشد، لذا

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۸۴/۳/۲۵.

۲. بیانات در دیدار جمعی از معلمان، پرستاران و کارگران، ۱۳۸۸/۲/۹.

من بارها گفته‌ام که اصل حضور مردم در انتخابات، حتی از انتخاب اصلح هم مهمتر است، اگرچه انتخاب اصلح هم بسیار اهمیت دارد.^۱

- انتخابات، مظهر حضور مردم است. انتخابات، هم حق مردم و هم وظیفه آنهاست. حق مردم است، برای اینکه بیایند و مدیر اجرایی کشور را انتخاب کنند. تکلیف مردم است، چون با حضور شما، نظام تقویت پیدا می‌کند، اسلام عزیز می‌شود، حاکمیت اسلام در دنیا سرفراز می‌گردد و توطئه دشمن باطل می‌شود. حضور شما می‌تواند دفاع از اسلام و کشور و انقلاب محسوب شود. هر مقدار این حضور وسیع‌تر و قوی‌تر باشد، نشانه اقتدار بیشتر نظام اسلامی است. نظام اسلامی در مقابل چشم‌های دوستان و دشمنان خود در دنیا به این می‌بالد که تعداد حاضرشوندگان در پای صندوق‌های رأی، زیاد است. این مایه افتخار نظام اسلامی است. همه کسانی که در مقابل اسلام و آینده این کشور احساس مسئولیت می‌کنند، وظیفه دارند که در این آزمایش الهی شرکت کنند.^۲

- حضور مردم در انتخابات، یکی از مهمترین مظاهر اقتدار ملی است ... یکی از پایه‌های اقتدار ملی همین است که مردم پای صندوق‌های رأی بروند و رأی بدهند و رئیس‌جمهور را انتخاب کنند.^۳

- همه باید شرکت کنند، این یک وظیفه است، هم وظیفه اسلامی است، هم وظیفه میهنی و ملی است و حفظ عزت و شوکت کشور به این وابسته است، هم وظیفه

۱. بیانات در دیدار مردم شهرستان جیرفت، ۱۳۸۴/۲/۱۷.

۲. بیانات در مراسم سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۰/۳/۱۴.

۳. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۱۳۸۰/۲/۲۸..

سیاسی است - کسانی که فهم و تشخیص سیاسی دارند، وظیفه دارند وارد شوند - هم وظیفه اخلاقی است، حقوق مردم اقتضا می‌کند که در این میدان وارد شوند. کارهایی که باید در این کشور انجام گیرد، اقتضا می‌کند که انسان در این میدان وارد شود. انتخابات را مغتنم بشمارید و قدر بدانید و در آن شرکت کنید، حادثه بسیار مهمی است.^۱

- عرصه اول، عرصه تکیه نظام به آرای مردم است. تکیه نظام به آرای مردم، یکی از میدان‌هایی است که مردم در آن نقش دارند. حضور مردم و اعتقاد به آنها باید در اینجا خود را نشان دهد. در قانون اساسی ما و در تعالیم و راهنمایی‌های امام، همیشه بر این نکته تأکید شده است که نظام بدون حمایت و رأی و خواست مردم، در حقیقت هیچ است. باید با اتکا به رأی مردم، کسی بر سر کار بیاید. باید با اتکا به اراده مردم، نظام حرکت کند. انتخابات ریاست‌جمهوری، انتخابات خبرگان، انتخابات مجلس شورای اسلامی و انتخابات دیگر، مظاهر حضور رأی و اراده و خواست مردم است.^۲

- مردم را وادار کنید در انتخابات شرکت کنند که نفس شرکت مردم در انتخابات هم خیلی مهم است. اگر شرکت‌کنندگان در انتخابات کم باشند، اما فرد صالح با صدی نود آرا انتخاب شود، یا اینکه شرکت‌کنندگان زیاد باشند و فرد صالح مثلاً با ۵۵ درصد انتخاب شود، چنانچه بین این دو صورت، امر دایر باشد، این دومی مقدم است. البته در هر صورت باید فرد صالح انتخاب شود، اما درصد کمتر داشتن او، درحالی که مجموع شرکت‌کنندگان رقمشان بالاست، اهمیت بیشتری دارد از اینکه

۱. همان.

۲. بیانات در مراسم سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۰/۳/۱۴.

مجموع شرکت کنندگان کم باشند و درصد این فرد صالح بالا باشد، لذا کوشش کنید، مردم در امتحان و آزمایش مهمی که در این روز وجود دارد، انشاءالله از عهده برآیند، خدای متعال هم به شما کمک خواهد کرد.^۱

(و) انتخاب فرد اصلح با اختیارات وسیع در اداره کشور

به نظر رهبر معظم انقلاب اسلامی، انتخابات ریاست جمهوری از آن جهت اهمیت دارد که رئیس جمهور از لحاظ قانونی دارای اختیارات گسترده‌ای در اداره کشور است، از این رو کوتاهی در این امر، خسارت جبران ناپذیری برای کشور به دنبال خواهد داشت.

- انتخابات یک حادثه یک روزه است، ظرف یک روز انجام می‌گیرد، اما از آن

حوادثی است که تأثیر آن، تأثیر بلندمدت است. انتخابات ریاست جمهوری را شما در ظرف یک روز انجام می‌دهید، اما اولاً کسی را یا کسانی را برای مدت چهار سال بر سر نوشت کشور و جریان‌های عمده کشور حاکم می‌کنید، ثانیاً دامنه تأثیر آن به همان چهار سال هم محدود نمی‌ماند. گاهی اوقات دولت‌ها کارهایی می‌کنند که تأثیرات آن تا سال‌ها باقی می‌ماند، چه کارهای خوب، چه خدای نکرده کارهای غیرخوب، تأثیر آن منحصر نمی‌ماند به آن چهار سال، مثل یک جریانی ادامه پیدا می‌کند. پس شما در یک روز یک حرکتی می‌کنید، یک انتخابی می‌کنید، یک اقدامی می‌کنید که تأثیر آن در کوتاه مدت، در چهار سال و در بلندمدت، گاهی در چهل سال

۱. بیانات در دیدار جمعی از روحانیون، ۱۳۷۶/۲/۱۳.

باقی می‌ماند، اینقدر انتخابات مهم است.^۱

- انتخابات از این جهت بسیار مهم است که ملت ایران می‌خواهد اداره کشور را برای چهار سال به دست انسانی بسپرد که از لحاظ قانونی اختیارات بسیار وسیعی دارد، امکانات بی‌نظیری در اختیار دارد و می‌تواند ملت و کشور را چهار سال و یا حتی بیش از چهار سال جلو ببرد و می‌تواند متوقف نگه دارد یا خدای نکرده به عقب برگرداند.^۲

- در آستانه همه‌پرسی قانون اساسی و انتخابات ریاست‌جمهوری، از عموم ملت تقاضا می‌کنم که با شرکت در این دو امر، یک بار دیگر مشتی محکم بر دهان یاهو گویان و بدخواهان بزنند و دشمن را مأیوس کنند. انتخاب فرد اصلح و دارای تقوا و تدبیر برای مقام مهم ریاست‌جمهوری - که در قانون اساسی جدید، دارای اختیارات وسیع در اداره کشور است - وظیفه‌ای شرعی و عقلی و انقلابی است و کوتاهی در این امر یا در حضور در پای صندوق‌های رأی، خسارت‌های جبران‌ناپذیری به بار خواهد آورد. حضور شما، پایه‌های انقلاب را محکم می‌کند و به مدیران آینده کشور، جرئت و قدرت کار می‌بخشد و آینده را تضمین می‌کند.^۳

- شما که در انتخابات شرکت می‌کنید، دنبال یک فرد اصلحی می‌گردید که بتواند کشورتان را با همین سرعت، بلکه بیش از این، پیش ببرد، هم در عرصه مادی، هم در

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از استان‌های مازندران، گیلان، گلستان و کهگیلویه و بویراحمد، ۱۳۹۲/۲/۲۵.

۲. بیانات در سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۴/۳/۱۴.

۳. پیام به ملت شریف ایران در چهلمین روز ارتحال امام خمینی (ره)، ۱۳۶۸/۴/۲۳.

عرصه معنوی. شما دنبال انتخاباتید، برای اینکه کسی یا کسانی، دولتی، رئیس‌جمهوری بتواند عزت شما را بالا ببرد، استقلال شما را عمیق‌تر کند، وضع زندگی شما را بهتر و مرفه‌تر کند، گره‌ها را باز کند، امید و شور و شوقی در کشور به وجود آورد.^۱

ز) طرفندهای دشمن برای کمرنگ کردن انتخابات

به نظر رهبر معظم انقلاب اسلامی، ترفند دشمنان در انتخابات بر دو شیوه استوار است، اولاً می‌خواهند با ایجاد یأس و ناامیدی مردم در انتخابات شرکت نکنند، ثانیاً در صورت برگزاری انتخابات آن را با آشوب و درگیری همراه کنند.

- امروز انواع و اقسام تبلیغات وجود دارد برای اینکه در عرصه اقتصادی، مردم را دچار یأس و ناامیدی کنند، در عرصه سیاسی، انگیزه مردم را از حضور در میدان سیاست و به‌خصوص در میدان انتخابات کاهش دهند.^۲

- دستگاه‌های فکری دشمنان - به قول خودشان، اتاق‌های فکر - نشسته‌اند رصد می‌کنند مقدمات این انتخابات را، این حادثه بزرگ را، دارند نگاه می‌کنند، نقشه هم دارند، هدف هم دارند. هدف جبهه دشمنان شما، نقطه مقابل هدف شماست. دشمن شما درست بالعکس، مایل است انتخاباتی انجام بگیرد - که برای آینده کشور این محسنات را نداشته باشد، بلکه کشور را به سمت وابستگی، به سمت ضعف، به

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از استان‌های مازندران، گیلان، گلستان و کهگیلویه و بویراحمد، ۱۳۹۲/۲/۲۵.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگران و فعالان بخش تولید کشور به مناسبت هفته کارگر، ۱۳۹۲/۰۲/۰۷.

سمت عقب‌ماندگی در صحنه‌های گوناگون حرکت دهد، کشور را به عقب بکشاند، به عقب براند، آنها هدفشان این است. پس دو تا هدف در مقابل هم قرار دارد: هدف ملت ایران، هدف جبهه دشمنان.^۱

- دشمنان در تبلیغاتشان سعی می‌کنند سایه یأس و ناامیدی و بحران را بیاندازند بر روی حوادث کشور، مشکلات کوچک را چند برابر بزرگ کنند، مشکلاتی که وجود ندارد، بی‌خود ملت را، کشور را متهم به آن کنند، آینده را تاریک نشان دهند، ملت را ناامید کنند، هدف دشمن این است. این ناامیدی از نظر آنها مقدمه‌ای است برای از رونق انداختن انتخابات.^۲

- آنها چرا انگیزه دارند انتخابات را کمرنگ کنند؟ چون دشمن می‌داند که قوام جمهوری اسلامی، متکی به رأی و حضور مردم است. در جمهوری اسلامی اگر مردم در صحنه نباشند، جمهوری اسلامی چیزی نیست. جمهوری اسلامی که چهار تا مسئول از قبیل بنده نیستند، جمهوری اسلامی یعنی حضور همگانی ملت ایران و حرکت عمومی به سمت آرمان‌ها و آرزوهای بزرگ و عملی، این معنای جمهوری اسلامی است.^۳

- ما اطلاع داریم که این دفعه هم رسانه‌های رسمی و شناخته شده دشمن از مدتی پیش دارند طراحی می‌کنند، برنامه‌ریزی می‌کنند، برنامه‌سازی می‌کنند، برای اینکه دل مردم را نسبت به انتخابات سرد کنند، شروع هم کرده‌اند، منتها

۱. پیشین.

۲. همان.

۳. بیانات در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات، ۱۳۹۲/۲/۱۶.

برنامه‌ریزیشان خیلی وسیع‌تر از این حرف‌هاست، می‌خواهند مردم پای صندوق نیایند، می‌خواهند مردم در اداره کشور و مدیریت کشور سهیم نشوند، می‌خواهند مردم در صحنه نباشند، لذا تلاش می‌کنند. اگر حضور مردم نباشد، آنها به راحتی می‌توانند تهاجم خودشان را چندین برابر کنند.^۱

— به‌خاطر اهمیتی که انتخابات دارد، دشمنان ملت ایران همیشه سعی کرده‌اند انتخابات را از شور و هیجان بیاندازند، برنامه‌ریزی کردند که مردم را از حضور در پای صندوق‌های رأی باز بدارند، مردم را دلسرد کنند، مردم را ناامید کنند. در طول سال‌های مختلف که ما انتخابات داشتیم — چه انتخابات مجلس و چه به‌خصوص انتخابات ریاست جمهوری — همیشه دشمنان ما سعی کردند این انتخابات را بی‌رونق کنند، این به‌خاطر اهمیت انتخابات در کار کشور است.^۲

— نکته اول این است که از دو سه ماه قبل از این، رادیوهای بیگانه شروع کردند به بدنام کردن و مخدوش کردن چهره انتخابات در کشورمان، برای بدبین کردن مردم. گاهی گفتند: این انتخابات نیست، انتصابات است. گاهی گفتند: این یک بازی کنترل شده درون حکومت است، گفتند: این کاندیداها خودشان دارند بازی می‌کنند، نامزدهای مختلف که می‌بینید با هم اختلاف نظر دارند، اینها همه ظاهرسازی است، بازی است. گاهی گفتند: در انتخابات قطعاً تقلب انجام خواهد گرفت، هر وقتی یک چیزی گفتند. مقصود از همه این تخریب‌ها یک چیز است و او اینکه می‌خواهند

۱. همان.

۲. بیانات در حرم مطهر رضوی، ۱۳۹۲/۱/۱.

ملت در انتخابات، مشارکت قوی و نمایانی نکند، این را می‌خواهند.^۱ دشمن با همین حضور شما، با همین انتخاب شما مخالف است. می‌خواهند پشتوانه نظام را که مردم هستند و آرای مردم است، از نظام بگیرند، می‌فهمند چه کار دارند می‌کنند. وای به حال آن کسانی که نادانسته، از روی غفلت، همان حرف آنها را تکرار کنند و همان مقصود آنها را در داخل تحقق ببخشند. آنها دارند امید را از مردم می‌گیرند. ملت ایران سرفراز است به اینکه توانسته در طول این سی سال مسئولین را خودش معین کند. مسئولین بلندمرتبه نظام از صدر تا ذیل به وسیله مردم انتخاب شده‌اند، رهبری هم به وسیله مردم انتخاب می‌شود با واسطه انتخابات خبرگان، ریاست‌جمهوری، مجلس شورای اسلامی، شوراهای گوناگون، این جزء افتخارات نظام است، می‌خواهند این را از مردم بگیرند، چون می‌دانند نظام با این مستحکم می‌شود. من به شما عرض می‌کنم: هرکسی به استحکام این نظام علاقمند است، هر که به اسلام علاقمند است، هر که به ملت ایران علاقمند است، برای او عقلاً و شرعاً واجب است که در این انتخابات شرکت کند.^۲

- انتخابات یکی از آزمون‌های بزرگ ملت ایران در مقابل چشم دشمنان است، به همین جهت روی انتخابات ما حساسند. از حدود یک سال پیش، دستگاه‌های تبلیغاتی دشمنان ملت ایران، با یک شیب ملایمی شروع کردند علیه این انتخابات حرف زدن و اقدام کردن و مطلب ساختن، دستگاه‌های امنیتی‌شان هم مشغول شدند به خبرگیری و گمانه‌زنی و پیشنهاد دادن. روی این انتخابات حساسند. در

۱. بیانات در بیستمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۸/۳/۱۴.

۲. همان.

درجه اول، هدفشان تعطیل شدن انتخابات است که انتخابات نباشد... در درجه بعد، هدفشان این است که انتخابات سبک و سرد برگزار بشود. می خواهند ملت ایران حضور فعالی در انتخابات نداشته باشد.^۱

- دوره قبل از انقلاب، ایران مرتعی برای چرای بیگانگان بود. نفت اینجا، بازار اینجا، محصولات اینجا، نیروی انسانی اینجا، هرچه بود و نبود، مورد استفاده سلطه‌گران و قدرتمندان بود، یک روز انگلیس، یک روز آمریکا و صهیونیست‌ها. بعد که انقلاب شد، مردم آمدند روی کار، منافع آنها قطع شد. طبیعی بود که با این نظام دشمنی کنند، که سی سال است دارند دشمنی می‌کنند. یکی از دشمنی‌ها همین است که این پدیده بالارزش تأثیر حضور مردم و نقش آفرینی مردم در اداره کشور و مدیریت کشور را در تبلیغات خودشان نفی کنند یا ندیده بگیرند یا انکار کنند.^۲

- از دو سه ماه قبل تا امروز، همه تبلیغات جهانی و استکباری جهت گرفته است برای اینکه با شیوه‌های تبلیغاتی گوناگون حضور مردم را کمرنگ کنند، آنها دلشان می‌خواهد مردم پای صندوق‌های رأی نیایند. البته ناراحت و دستپاچه هستند، چون گمانه‌زنی‌های آنها نشان می‌دهد که اکثریت مردم پای صندوق‌های رأی خواهند آمد، این را فهمیده‌اند. ملت ایران برای صیانت کشور خود، برای حفظ منافع خود، برای تزریق خون تازه در رگ‌های نظام استوار خود، باید در پای

۱. بیانات در جمع مردم استان کردستان در میدان آزادی سنندج، ۱۳۸۸/۲/۲۲.

۲. بیانات در دیدار جمعی از معلمان، پرستاران و کارگران، ۱۳۸۸/۲/۹.

صندوق‌های رأی حاضر شود و علیه این اراده خبیثانه استکباری اقدام کند.^۱

- ما همیشه افتخار کرده‌ایم که انتخابات ایران در دوران انقلاب، در نهایت امنیت و سلامت برگزار شده است. در خیلی جاهای دنیا، روز انتخابات، مردم به جان هم می‌افتند، دعوا می‌کنند، خونریزی می‌شود، آدمکشی می‌شود. افتخار ما این بوده است که در امنیت و آرامش کامل، دو نفر رفیق پای صندوق رأی می‌روند، یکی به این آقا رأی می‌دهد، یکی به آن آقا رأی می‌دهد. دشمن می‌خواهد این محیط امن و امان از بین برود. خود افراد، خود آحاد مردم، خود دست‌اندرکاران ستادهای انتخاباتی نامزدها، به دشمن با قاطعیت «نه» بگویند، نگذارند از طریق آنها انتخابات تلخ شود.^۲

- بنده معتقدم که در این انتخابات، ملت باید به عنوان یک تکلیف و یک حق شرکت کند... دشمنان ما می‌خواهند اصلاً انتخابات برگزار نشود... برای اینکه بتوانند شاهدهی بیاورند که در ایران مردم سالاری و دموکراسی نیست. وقتی ما انتخابات برگزار می‌کنیم، حربه آنها گم می‌شود... گام دوم این است که اگر نتوانستند، انتخابات را متهم کنند. خواهند گفت در انتخابات تقلب شده، خواهند گفت انتخابات تبعیض‌آمیز است، ... اینها انتخابات را زیر سؤال می‌برند. دشمن با یک انتخابات موفق، سراسری و پرشور مخالف است.^۳

- در نزدیکی انتخابات خواهید دید که زمره‌های تحریم انتخابات شروع خواهد شد، برای اینکه مردم به میدان نیایند، حضور نداشته باشند، گزینش نکنند و از

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۸۴/۳/۲۵.

۲. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۸۴/۳/۲۵.

۳. بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان و استادان دانشگاه‌های استان کرمان، ۱۳۸۴/۲/۱۹.

معادلات سیاسی ایران و نظام جمهوری اسلامی حذف شوند. این زمزمه‌ها ابتدا از محافل سیاستگذاری و طراحان راهبردی آمریکا و اسرائیل شروع می‌شود، بعد هم به دست یک عده از آدم‌های بی‌توجه و گاهی هم مزدور و حقیر در داخل می‌رسد. یک عده خواهند گفت انتخابات را تحریم کنیم، یک عده خواهند گفت انتخابات آزاد نیست – برای اینکه مردم را دلسرد کنند – یک عده بنا می‌کنند به تخریب چهره نامزدهای انتخاباتی. هر کدام از اینها به نحوی سعی می‌کند این انتخابات را کم‌رونق کند...^۱

- بحمدالله در طول این بیست و دو سال، همه انتخابات مختلف ما در محیط آرام برگزار شده است. کسانی که از خارج از این مرزها می‌خواهند خواست و اراده شوم خودشان را بر این کشور و این مردم حاکم کنند، اولاً خواسته‌اند مردم در انتخابات شرکت نکنند و انتخابات بی‌رونق باشد، ثانیاً اگر انتخابات صورت می‌گیرد، با آشوب و دعوا و تنازع و درگیری همراه باشد.^۲

ح) حضور سلیق مختلف در انتخابات

به نظر رهبر معظم انقلاب اسلامی در انتخابات باید همه جریان‌ها و سلیق معتقد به جمهوری اسلامی شرکت کنند و انتخابات متعلق به یک جریان خاص و سلیقه خاص نیست.

- در انتخابات، همه سلیقه‌ها و جریان‌های معتقد به جمهوری اسلامی باید

۱. بیانات در دیدار مردم قم، ۱۳۸۳/۱۰/۱۹.

۲. بیانات در مراسم سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۰/۳/۱۴.

شرکت کنند، این، هم حق همه است، هم وظیفه همه است. انتخابات مال یک سلیقه خاص، مال یک جریان فکری و سیاسی خاص نیست. همه کسانی که به نظام جمهوری اسلامی و به استقلال کشور معتقدند، به آینده کشور اهمیت می‌دهند، دلشان برای منافع ملی می‌سوزد، باید در انتخابات شرکت کنند. روگرداندن از انتخابات، مناسب کسانی است که با نظام اسلامی مخالفند.^۱

- در این انتخابات هم خدای متعال این‌طور مقرر فرمود که از انواع سلیق مختلف بتوانند در بین نامزدهای این انتخابات، یک نفر را پیدا کنند. این، چیزی است که امروز برای کشور و ملت ما پیش آمده است. در جامعه، اختلاف سلیقه و اختلاف دید و نظر درباره مسائل سیاسی و اقتصادی و مدیریتی و اجتماعی و فرهنگی وجود دارد، خیلی خوب، هرکس شخصی را که فکر می‌کند به نظر او نزدیک‌تر است، امروز می‌تواند انتخاب کند. میدان انتخاب بازی در مقابل ملت ما قرار دارد و ملت هم الحمدلله شور انتخاباتی دارند، پیداست آماده حضور هستند و به توفیق الهی حضور خوبی هم به وجود خواهد آمد.^۲

ط) رقابت سالم

به نظر رهبر معظم انقلاب رقابت انتخاباتی باید در چارچوب نظام باشد و هرکس بخواهد در عرصه رقابت این چارچوب را به هم بزند، از دایره نظام خارج شده است.

- مسئله دیگر در انتخابات و اهمیت انتخابات، مسابقه و رقابت سالمی است

۱. بیانات در حرم مطهر رضوی، ۱۳۹۲/۱/۱.

۲. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۸۴/۳/۲۵.

که وجود دارد، نشاط مردمی است که در انتخابات به وجود می آید. انتخابات چیزی است که موجب می شود مردم احساس کنند مسئولیت دارند، باید تشخیص بدهند، باید ببینند توی میدان، نشاط مردمی، خون تازه ای به رگ های نظام می ریزد و روح تازه ای می دمد. تحول در مدیریت وجود دارد. این انتخابات ها یکی از بزرگ ترین محسناتش این است که از رکود جلوگیری می کند. بهترین شکل ادامه یک نظام اجتماعی این است که در عین ثبات، تحول داشته باشد.^۱

- بنابراین همه تحولات باید در چارچوب باشد. اگر چنانچه کسی وارد میدان رقابت انتخاباتی و مسابقه انتخاباتی بشود، اما بخواهد چارچوب را بشکند، او از قاعده نظام خارج شده است، از قواعد حرکت انتخاباتی خارج شده، این غلط است، این درست نیست. باید همه چیز در چارچوب نظام باشد. این چارچوب، قابل تغییر نیست.^۲

ی) توصیه به نامزدهای ریاست جمهوری

رهبر معظم انقلاب اسلامی به نامزدهای ریاست جمهوری توصیه می کند موارد زیر را در رقابت های انتخاباتی رعایت کنند:

۱. پرهیز از تخریب نامزدهای دیگر

- نکته سوم درباره انتخابات. خود نامزدهای محترم هم مراقب باشند. نمی پسندد انسان که ببیند یک نامزدی، چه در نطق های تبلیغاتی، چه در سخنرانی، چه در

۱. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۸/۱۲/۶.

۲. همان.

تلویزیون، چه در غیرتلویزیون، برای اثبات خود متوسل بشود به نفی آن دیگری، آن هم با یک استدلال‌های گوناگون... البته اختلاف نظر، اختلاف رأی، اختلاف سلیقه، در مسائل گوناگون، در مسائل شخصی، در مسائل عمومی، یک امر طبیعی است، اشکالی هم ندارد. نگذارید این به اغتشاش منتهی بشود. این را خود نامزدهای محترم هم توجه کنند.^۱

- به همه برادران و خواهران و همه ملت عزیز ایران سفارش می‌کنم که فضای انتخابات را، هم گرم و هم سالم نگه دارند. کسانی که به یک نامزد انتخاباتی علاقمندند، مراقب باشند به خاطر علاقه به او، نامزد دیگر را تخریب نکنند، این بین مردم اختلاف و نقار ایجاد می‌کند، علاوه بر اینکه تخریب اساساً کار درستی نیست و فایده‌ای هم ندارد. کسی که با تخریب یک نامزد انتخاباتی می‌خواهد آرای او را کم کند، به مقصود خودش دست پیدا نمی‌کند، هم یک کار غلط و خلاف منطق و در موارد بسیاری خلاف شرع انجام می‌گیرد، هم فایده‌ای گیر او نمی‌آید. فضا را سالم نگه‌داری.^۲

۲. قانونمداری و تمکین به قانون

- سال ۸۸ اشکالاتی که وارد شد، خسارتی که به کشور وارد کردند و نگذاشتند کشور و ملت طعم آرای چهل میلیونی را درست بچشد، به خاطر تخلف از قانون بود. یک عده‌ای یا برای خاطر اغراض نفسانی، یا هدف‌های خلاف سیاسی، یا هرچه

۱. بیانات در بیستمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۸/۳/۱۴.

۲. بیانات در سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (ره)، ۱۳۸۴/۳/۱۴.

از قانون تخلف کردند، خطا کردند، از راه غیرقانونی وارد شدند، هم به خودشان صدمه زدند، هم به ملت صدمه زدند، هم به کشور صدمه زدند. راه درست، راه قانون است. همه تابع قانون باشند، همه تسلیم قانون باشند. گاهی ممکن است یک قانون، ۱۰۰ درصد درست هم نباشد، اما از بی قانونی بهتر است. گاهی ممکن است در یک بخشی، یک خطایی هم از مجری قانون سر بزند که من و شما بفهمیم او در اجرای قانون این خطا را کرده است، اما اگر نتوانیم آن را از طریق قانونی اصلاح کنیم، تحمل آن بهتر است از اینکه باز بی قانونی کنیم، از راه بی قانونی بخواهیم آنچه را که به نظر ما خطاست، درست کنیم. قانون، معیار بسیار خوبی است، وسیله‌ای است برای آسایش کشور، آرامش کشور، حفظ وحدت ملی، ادامه راه عمومی.^۱

- راه اساسی برای اینکه مشکلات انتخاباتی پیش نیاید، التزام به قانون است... آحاد مردم در هر جای کشور که هستند، در شهر، در روستا، در مرکز، در کلانشهرها و در همه جا، باید به دنبال این باشند که هر کسی حرفی می‌زند، براساس قانون باشد، هرکسی توقعی دارد، براساس قانون باشد. آنهایی که آن سال آن خسارت را به کشور و به ملت وارد کردند و برای کشور هزینه درست کردند، اگر تسلیم قانون بودند، اینجوری نمی‌شد...^۲

- در مسئله انتخابات و غیرانتخابات، همه باید تسلیم رأی قانون باشند، در مقابل قانون تمکین کنند. آن حوادثی که در سال ۸۸ پیش آمد — که برای کشور ضرر

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از استان‌های مازندران، گیلان، گلستان و کهگیلویه و بویراحمد، ۱۳۹۲/۲/۲۵.

۲. بیانات در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات، ۱۳۹۲/۲/۱۶.

داشت و ضایعه آفرین بود - همه از همین ناشی شد که کسانی نخواستند به قانون تمکین کنند، نخواستند به رأی مردم تمکین کنند. ممکن است رأی مردم برخلاف آن چیزی باشد که من شخصی مایل به آن هستم، اما باید تمکین کنم. آنچه که اکثریت مردم، اغلیت مردم آن را انتخاب کردند، باید همه تمکین کنند، همه باید زیر بار بروند.^۱

- اینجور نباشد که اگر چنانچه انتخابات بر طبق نظر و میل ما انجام گرفت، این را ما قبول داشته باشیم، اگر برخلاف نظر ما بود، «و ان یکن لهم الحق یأتوا الیه مذعنین». اگر حق را به ما دادند، آنی که ما می‌خواهیم، سر کار آمد، قانون را قبول داریم، اگر آنی که ما می‌خواهیم، سر کار نیامد، می‌زنیم زیر قانون، نه قانون را قبول داریم، نه رأی مردم را قبول داریم، این نمی‌شود. فتنه ۸۸ همین جور بود. ادعا کردند که قانون‌گرا هستند، بعد خوب مردم به آنها رأی ندادند، اکثریت مردم به کس دیگری رأی دادند، اینها بنا کردند دعوا راه انداختن که چرا! کشور را، ملت را مدتی مضطرب کردند، دشمن را خوشحال کردند، البته آخرش هم در مقابل مردم دیگر تاب نیاوردند و عقب نشستند.^۲

- گناه آتش‌افروزان فتنه ۸۸ همین بود که به قانون تمکین نکردند، به رأی مردم تمکین نکردند. ممکن است کسی بعد از انتخابات اعتراض داشته باشد، خیلی خوب، این اعتراض ایرادی ندارد، اما راه قانونی دارد که چگونه باید این اعتراض را بیان و

۱. بیانات در حرم مطهر رضوی، ۱۳۹۲/۱/۱.

۲. بیانات در اجتماع بزرگ مردم کرمانشاه، ۱۳۹۰/۷/۲۰.

دنبال کرد. اگر قانون را قبول داریم، باید از آن راه برویم. این هم نکته اصلی است.^۱

- در این فتنه‌های بعد از انتخابات، آن چیزی که اساس قضیه است، این است که رأی مردم و حضور مردم از نظر یک عده‌ای نفی شد، مورد خدشه قرار گرفت، نظام تکذیب شد، مورد تهمت قرار گرفت. گناه بزرگی که انجام دادند، این بود. اینها بایست تسلیم می‌شدند. بالاخره وقتی انتخابات با همین معیارهایی که در اسلام وجود دارد ... بایستی در مقابل قانون، در مقابل داوری قانون تسلیم شد، همچنان که باید در مقابل آن داوری که قانون او را معین می‌کند، تسلیم شد. اگر قانون در مسئله مهمی مثل مسئله انتخابات یک داوری را مشخص کرده است، یا یک شیوه داوری را مشخص کرده است، باید تسلیم این بشوند، ولو برخلاف میلان باشد، این می‌شود انتخابات سالم.^۲

۳. رعایت مرزبندی با دشمنان

- تأکید بر خطوط مرزی نظام با مخالفان و دشمنان، در انتخابات لازم است. ممکن است دو نظر مختلف درباره یک مسئله اجتماعی یا اقتصادی بین نامزدها وجود داشته باشد، هیچ مانعی ندارد، این دو نظر را بگویند، لکن مرزبندی کنند با آن چیزهایی که نظرات مخالف با نظام است. مشخص بکنند که مرز ما چیست، این مرزبندی لازم است. بارها ما بر روی این مرزبندی تأکید می‌کنیم، این به خاطر این است که اگر مرزبندی‌ها ضعیف بشود، مرزها کمرنگ بشود، موجب اشتباه مردم

۱. همان.

۲. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۸/۱۲/۶.

می‌شود. مثل مرزهای کشوری، که اگر مرزها تضعیف شد و کمرنگ شد، عده‌ای می‌توانند داخل مرز بشوند، با قصد خیانت، بدون اینکه شناخته شوند، عده‌ای می‌توانند از این مرز خارج بشوند با غفلت، بدون اینکه بدانند دارند از مرز خارج می‌شوند. لذا بایستی بر مرزها تأکید بشود. اشتباه و خطای فاحش کسانی که این مرزها را در انتخابات رعایت نمی‌کنند، همین است که مردم را دچار زحمت می‌کنند، دچار حیرت می‌کنند. بایستی خطوط مرزی نظام با مخالفان نظام، با دشمنان نظام، کاملاً مشخص شود، بر آن تکیه شود و از مخالفان نظام اعلام برائت بشود...^۱

ک) ویژگی‌های رئیس‌جمهور مطلوب

رهبر معظم انقلاب، رئیس‌جمهور مطلوب را رئیس‌جمهوری می‌داند که دارای ویژگی‌ها و صفات زیر است:

۱. ایستادگی در مقابل دشمنان

- مردم علاوه بر همت بر حضور، همت بر انتخاب خوب هم داشته باشند... یک انتخاب خوب، یک انتخاب درست، نه فقط در طول چهار سال، گاهی در طول ده‌ها سال تأثیراتش برای کشور باقی می‌ماند. برای انتخاب خوب باید فکر کرد، باید معیارها را شناخت... معیار اصلی این است که کسانی سر کار بیایند که همتشان بر حفظ عزت و حرکت کشور در جهت هدف‌های انقلاب باشد. آنچه ما در این سال‌های طولانی از خیرات و برکات به دست آورده‌ایم، به برکت هدف‌های انقلاب بوده است،

هر جایی که ما کم آوردیم، عقب ماندیم، شکست خوردیم، به خاطر غفلت از هدف‌های انقلاب اسلامی و هدف‌های اسلامی بوده است. کسانی سر کار بیایند که مصداق: «ان الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا» باشند، اهل استقامت، اهل ایستادگی باشند، زرهی پولادین از یاد خدا و از توکل به خدا بر تن خودشان بپوشند و وارد میدان شوند.^۱

- نامزد انتخابات اولاً باید به خدا و به این انقلاب و به قانون اساسی و به این مردم ایمان و اعتقاد داشته باشد، ثانیاً دارای روحیه مقاوم باشد. این ملت اهداف بلندی دارد، کارهای بزرگی دارد، تسلیم نیست، کسی نمی‌تواند با این ملت با زبان زور حرف بزند. کسانی که در رأس قوه اجرایی قرار می‌گیرند، باید کسانی باشند که در مقابل فشارهای دشمنان مقاوم باشند، زود نترسند، زود از میدان خارج نشوند، این یکی از شرط‌های لازم است. ثالثاً انسان‌های با تدبیری باشند، با حکمت باشند. ما در سیاست خارجی گفتیم «عزت و حکمت و مصلحت»، در اداره کشور هم همین جور است، در مسائل داخلی هم همین جور است، در اقتصاد هم همین جور است، باید با برنامه، با حکمت، با تدبیر، با نگاه بلندمدت و همه‌جانبه، با یک هندسه صحیح کارها را مشاهده کنند، نگاه کنند، وارد میدان شوند.^۲

- ملت ایران در انتخاب‌های خود توجه کند، کسانی با رأی ملت سر کار نیایند که در مقابل دشمنان بخواهند دست تسلیم بالا ببرند و آبروی ملت ایران را ببرند. کسانی سر کار نیایند که بخواهند با تملق‌گویی به غرب، به دولت‌های غربی، به

۱. بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم از استان‌های مازندران، گیلان، گلستان و کهگیلویه و بویراحمد، ۱۳۹۲/۲/۲۵.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگران و فعالان بخش تولید کشور به مناسبت هفته کارگر، ۱۳۹۲/۰۲/۰۷.

دولت‌های زورگو و مستکبر، به خیال خودشان بخواهند برای خودشان موقعیتی در سطح بین‌المللی دست و پا کنند. اینها برای ملت ایران ارزشی ندارد. کسانی سر کار نیایند که دشمنان ملت ایران طمع بورزند که به وسیله آنها بتوانند صفوف ملت را از هم جدا کنند، مردم را از دینشان، از اصولشان، از ارزش‌های انقلابی‌شان دور کنند. ملت باید آگاه باشد. اگر کسانی بر سر کار بیایند که در مراکز گوناگون سیاسی یا اقتصادی به جای اینکه به فکر ادامه راه امام و ارزش‌ها و اصول ترسیم شده به وسیله امام باشند، به فکر به دست آوردن دل فلان قدرت غربی و فلان مستکبر بین‌المللی باشند، برای ملت ایران مصیبت خواهد بود. این آگاهی برای ملت لازم است.^۱

۲. ترجیح منافع نظام بر منافع شخصی و جناحی

- البته در انتخابات باید منافع نظام، منافع کشور، مصالح کشور بر مصالح حزبی و جناحی و شخصی و امثال اینها ترجیح داده شود و نظرات، نظرات شفاف و روشنی باشد، معلوم باشد که چه می‌خواهند. اگر چنانچه یک چنین انتخاباتی انجام بگیرد، این بلاشک به نفع نظام، به نفع پیشرفت کشور و به نفع مردم خواهد بود، نظام را زنده و بانشاط نگه می‌دارد و پیش می‌برد.^۲

۳. اهل اسراف نبودن و ساده‌زیستی، لازمه انتخاب مسئولین

- اولین کار این است که ما مسئولین کشور را، افرادی انتخاب کنیم که مردمی باشند، ساده‌زیست باشند، درد مردم را بدانند و خودشان از درد مردم احساس درد

۱. بیانات در دیدار مردم بیجار، ۱۳۸۸/۲/۲۸.

۲. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۸/۱۲/۶.

کنند. این هم به نظر من شاخص مهمی است. آگاهانه بگردید، برسید و به آنچه که رسیدید و تشخیص دادید، با قصد قربت اقدام کنید، با قصد قربت پای صندوق انتخابات بروید و خدای متعال اجر خواهد داد.^۱

۴. رعایت انصاف در تبلیغات

- کسانی که برای انتخابات خود را نامزد می‌کنند، بدانند که انتخابات یک وسیله‌ای است برای بالا بردن توان کشور، برای آبرومند کردن ملت، انتخابات فقط ابزاری برای قدرت طلبی نیست. اگر بناست این انتخابات برای اقتدار ملت ایران باشد، پس نامزدها بایستی به این اهمیت بدهند و این را در تبلیغاتشان، در اظهاراتشان و در حضورشان رعایت کنند. مبادا نامزدها در اثنای فعالیت های انتخاباتی خودشان جوری رفتار کنند و حرفی بزنند که دشمن را به طمع بیاندازند. رقابت ها را منصفانه کنند، حرف‌ها را منصفانه کنند، از جاده انصاف خارج نشوند.^۲

۵. پایبندی به ارزش‌ها و عقل جمعی و تدبیر و مردمی بودن

- کسانی هم که می‌خواهند صلاحیت‌ها را ملاحظه کنند و براساس آن تصمیم‌گیری کنند، همه چیز را در کنار هم باید ببینند. رئیس‌جمهور، هم باید کاری باشد، هم باید مردمی باشد، هم باید مقاوم باشد، هم باید ارزشی باشد، هم باید باتدبیر باشد، هم باید پایبند به قوانین و مقررات باشد - مجری قانون است - هم باید درد مردم را

۱. بیانات در جمع مردم استان کردستان در میدان آزادی سنندج، ۱۳۸۸/۲/۲۲.

۲. بیانات در جمع زائران و مجاوران حضرت امام رضا (ع)، ۱۳۸۸/۱/۱.

احساس کند، هم باید طبقات مختلف مردم را ببیند، اینها خصوصیات است که در انتخاب آن کسی که ما می‌خواهیم کلید اجرایی کشور را به او بسپریم، نقش دارد...^۱

- آن چیزهایی که امروز برای دولت و برای رئیس‌جمهور نقاط قوت محسوب می‌شود، اینها باید در رئیس‌جمهور بعدی وجود داشته باشد، اینها را باید در خود تأمین کند، آن چیزهایی که امروز نقاط ضعف شناخته می‌شود - که ممکن است شما بگویید، من بگویم، دیگری بگوید - این نقاط ضعف را باید از خود دور کند. یعنی ما در سلسله دولت‌هایی که پشت سر هم می‌آیند، باید رو به پیشرفت باشیم، رو به تعالی و تکامل باشیم، تدریجاً بهترین‌های خودمان را بفرستیم، هر کسی می‌آید، پایبند به انقلاب، پایبند به ارزش‌ها، پایبند به منافع ملی، پایبند به نظام اسلامی، پایبند به عقل جمعی، پایبند به تدبیر باشد. اینجوری باید این کشور را اداره کرد.^۲

ل) توصیه به مسئولان انتخابات

رهبر معظم انقلاب به مسئولان انتخابات توصیه می‌کند در انجام وظایف خود قانون را معیار قرار دهند و طبق مرّ قانون عمل کنند.

- راه هزینه درست نشدن، التزام به قانون است. این توصیه من به شما مسئولان محترم انتخابات هم هست: قانون را معیار قرار دهید. در آیه کریمه قرآن که تلاوت کردند، به ادای امانت اشاره شد - «انّ اللّٰه یأمرکم ان تؤدّوا الامانات الی اهلها» - ادای امانت به همین است که طبق مرّ قانون عمل شود، هم در مرحله

۱. بیانات در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات، ۱۳۹۲/۰۲/۱۶.

۲. بیانات در حرم مطهر رضوی، ۱۳۹۲/۱/۱.

تشخیص صلاحیت‌ها - چه در مورد ریاست جمهوری، چه در مورد شوراها و در موارد دیگری که در پیش است - هم در مرحله قرائت آرا، هم در مرحله حفظ آرا و صندوق‌ها. باید مرّ قانون رعایت شود و نهایت امانتداری انجام بگیرد، که بحمدالله تا حالا هم همین‌جور بوده است.^۱

نتیجه‌گیری

هم بنیانگذار جمهوری اسلامی و هم مقام معظم رهبری با محورهای تقریباً یکسان به ارائه رهنمودهایی به مردم در رابطه با انتخابات ریاست جمهوری پرداخته‌اند. در نظر امام حکومت جمهوری اسلامی مبتنی بر رجوع به آرای عمومی مردم است. به نظر ایشان مردم در انتخاب رئیس‌جمهور کاملاً آزاد هستند و خود آنان باید رئیس‌جمهور را انتخاب کنند و اهمیت انتخاب رأی مردم برای ایشان تا حدی است که ایشان معتقد است، مردم در انتخاب خود راه به خطا نمی‌رود و وقتی کسی را برای سرنوشت مملکت خود انتخاب می‌کنند قهراً انسان صالح و درستی را انتخاب می‌کنند. در نظر رهبر معظم انقلاب نیز در نظام جمهوری اسلامی انتخابات یک امر واقعی است و امری شکلی و صوری نیست و هیچ‌کس - نه رهبری، نه دولت، نه متنفذین حزبی - به مردم امر و نهی نمی‌کند و خود مردم هستند که تصمیم می‌گیرند.

به نظر امام روز انتخاب رئیس‌جمهور برای کشور روز سرنوشت‌سازی است، زیرا در آن روز کسی انتخاب می‌شود که زمام امور کشور بر دست گرفته و در

۱. بیانات در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات، ۱۳۹۲/۲/۱۶.

تعیین تقدیرات کشور مؤثر است. از این رو توقع امام آن بود که مردم هیچ سستی و بی‌تفاوتی در این امر مهم و حیاتی کشور از خود نشان نداده و باشور و شعف در آن شرکت کنند. به نظر امام شرکت مردم در انتخابات از آن جهت اهمیت دارد که سرنوشت کشور و اسلام به شرکت مردم در انتخابات وابسته است و عدم شرکت مردم در انتخابات ریاست جمهوری باعث صدمه زدن به اسلام می‌شود چون مسئله سپردن یک مملکتی به دست کسی است که اگر شایسته آن مقام نباشد، تباهی کشور را به دنبال خواهد داشت. از این رو به نظر ایشان شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری نه فقط یک وظیفه اجتماعی و ملی است، بلکه یک وظیفه شرعی اسلامی و الهی است که شکست در آن، شکست جمهوری اسلامی است که حفظ آن بر جمیع مردم از بزرگترین واجبات و فرایض است.

به نظر رهبر معظم انقلاب انتخابات از آن جهت اهمیت دارد که مظهر اقتدار نظام اسلامی است، مظهر آبروی نظام است، مظهر اراده ملی است، نماد مردم‌سالاری اسلامی است. به نظر ایشان آبروی جمهوری اسلامی به حضور مردم در پای صندوق‌های رأی و تأثیر یکایک آنان در انتخاب مدیران کشور بستگی دارد و به نظر ایشان کسانی که با نظام جمهوری اسلامی و با هویت اسلامی ملت ایران به شدت مخالفند و آن را برخلاف منافع خودشان می‌دانند، به خاطر پشتیبانی مردم از نظام جمهوری اسلامی، درمانده‌اند. از این رو به خاطر اهمیتی که انتخابات دارد، دشمنان ملت ایران همیشه سعی کرده‌اند انتخابات را از شور و هیجان بیاندازند و مردم را از حضور در پای صندوق‌های رأی باز بدارند و آنها را دلسرد و ناامید کنند. از این رو دشمنان اولاً خواسته‌اند مردم در انتخابات شرکت نکنند و انتخابات بی‌رونق باشد،

ثانیاً اگر انتخابات صورت می‌گیرد، با آشوب و دعوا و تنازع و درگیری همراه باشد. به نظر امام کسی که می‌خواهد زمام امور کشور را به دست گیرد باید دارای شرایط و ویژگی‌های زیر باشد:

- لایق مقام ریاست‌جمهوری باشد،
- دارای صفات تعیین شده برای رئیس‌جمهور در قانون اساسی باشد،
- کسی که از همه متعهدتر باشد، نه غرب‌زده باشد، نه شرق‌زده،
- دلسوز به ملت و خدمتگزار به آن باشد،
- در رژیم سابق هیچ گاه وارد نشده باشد و با اجانب پیوند نداشته باشد،
- شخصی متعهد به اسلام و معتقد به قوانین اسلام باشد،
- در مقابل قانون اساسی خاضع باشد،
- نسبت به اصل یکصد و دهم قانون اساسی که راجع به ولایت فقیه است، اعتقاد داشته باشد و نسبت به او وفادار باشد.

رهبر معظم انقلاب نیز به مردم توصیه می‌کند علاوه بر داشتن اراده حضور گسترده در انتخابات، اراده یک انتخاب خوب را از میان نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری داشته باشند. ایشان معیارهای زیر را برای انتخاب خوب به مردم معرفی می‌کنند:

- داشتن همت بر حفظ عزت و حرکت کشور در جهت هدف‌های انقلاب،
- اهل استقامت و ایستادگی در مقابل فشارهای دشمنان،
- ایمان و اعتقاد به انقلاب و قانون اساسی،
- دارای تدبیر و حکمت،
- ترجیح منافع و مصالح کشور بر مصالح و منافع حزبی و جناحی و شخصی،

- اهل اسراف نبودن،

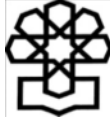
- مردمی و ساده‌زیست بودن،

- رعایت انصاف در تبلیغات،

- پایبندی به عقل جمعی،

- پایبندی به قوانین و مقررات،

- احساس همدردی با مردم.

شماره مسلسل: ۱۲۹۹۸

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: ویژه‌نامه تا انتخاب یازدهم (۴) رهنمودهای امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری درباره انتخابات ریاست جمهوری

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست داخلی)

تهیه و تدوین: طاهره مهرورزیان

ناظر علمی: ابوذری گوهری مقدم

متقاضی: معاونت پژوهش‌های سیاسی - حقوقی

ویراستار ادبی: فرزاد جعفری

واژه‌های کلیدی:

۱. انتخابات ریاست جمهوری

۲. رهنمودهای امام خمینی (ره)

۳. مشارکت انتخاباتی

۴. رهنمودهای مقام معظم انقلاب اسلامی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۳/۱۹